

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE RAAD VAN GEMEENTE DORDRECHT D.D. 23 SEPTEMBER 2020

Vergaderkamer 1

Voorzitter: Mw. Koene
Raadsgriffier: Dhr. Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Mevr. Klein-Hendriks (ChristenUnie-SGP)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Dhr. Van der Kruijff (CDA)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Merx (VVD)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Portier (SP)
Dhr. Schalken-den Hartog (Beter Voor Dordt)
Mevr. Stolk (VSP)
Dhr. Van Verk (PvdA)
Dhr. Wringer (Beter voor Dordt)

Portefeuillehouders: wethouder P. Sleeking, wethouder R. Van der Linden.
Ambtelijke ondersteuning: Mark Van Oosterhout.

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Nou dames en heren, het is acht uur. Goedenavond, welkom bij de commissie Grote Projecten van woensdag 23 september 2020. Ik ga even opnoemen wie er zijn. Begin links. Mijnheer De Boer van de griffie. Mijnheer Portier van de SP. Mevrouw Stolk, VSP. Van Verk, PvdA. Kleinpaste, Gewoon Dordt. Klein-Hendriks, ChristenUnie-SGP. Schalken en Wringer van Beter voor Dordt. De heer Merx, de heer Noldus en stiekem de heer Kuhlmann, namens de VVD. Mevrouw Kruger, GroenLinks. De heer Van der Kruijff, CDA. En dan ga ik naar de achterhoede. Ja, ik weet het wel. Mark Van Oosterhout, dat is de ambtelijke ondersteuner. Dan zit achter de heer Portier verscholen, twee wethouders zelfs. De eerste in dimensie is de heer Sleeking. En daarachter zit nog de heer Van der Linden. Welkom allemaal. Heb ik iemand, er ligt niet iemand ergens onder een tafel? Nee. Oké. Kan de commissie instemmen met de agenda zoals die voorligt? Ja. Dat is mooi. Heeft er iemand een mededeling? Er is overigens geen mededeling gemeld. Ook niet. Kijk, dat schiet op.

2. Vaststellen besluitenlijst adviescommissie van 8 juli 2020

De voorzitter: Gaan we naar punt 2, het vaststellen van de besluitenlijst van de adviescommissie van 8 juli 2020. Er zijn geen wijzigingsvoorstellen ingediend van tevoren, dus mag ik daaruit concluderen dat u als commissie kunt instemmen? Ja. Ook nog. Nou, mooi.

3. Vragen aan het College

De voorzitter: Drie, vragen aan het college zijn er ook niet gemeld. Ik zie ook geen spijtoptanten. Dat is ook mooi.

4. Nieuwe behandelvoorstellen

De voorzitter: Gaan we naar punt 4, en dat zijn de nieuwe behandelvoorstellen. En op deze lijst staan vijf stukken. De eerste is de Raadsinformatiebrief Ambitiedocument Spoorzone Zwijndrecht-Dordrecht 90% versie. Voorstel is ter kennisname naar de raad.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter, ik heb het nog doorgenomen, maar ik wil wel opmerken dat ik het eigenlijk laakbaar vind dat wij een woningsegmentering, dus groepen woningzoekenden hanteren van een minderjarige vanaf 15 jaar. Dat zijn financieel wettelijk niet-zelfstandigen. Dus ik zou echt graag willen, want dan hebben we het over kamerverhuur en hebben we het niet over woningzoekenden.

De voorzitter: Maar de vraag was of het ter kennisname naar de raad kan. Ja dus. Oké. Daar kan u dan eventueel die opmerking nog maken hè. Oké.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ik heb daar nog één vraag over. Niet over het Ambitiedocument zelf, maar wij hebben zelf, het is bekend dat Mecanoo een heel traject loopt. Dat was allemaal nog onder embargo, en dat begrijp ik allemaal. Wij zijn benieuwd wanneer die plannen openbaar gaan worden. En wanneer we het in deze commissie over kunnen gaan praten.

De voorzitter: De heer Sleeking.

De heer Sleeking: Oktober/november wordt me ingefluisterd. Dan wordt het openbaar. We zullen morgen overigens ook het plan presenteren aan een aantal ontwikkelaars. Ontwikkende partijen, ook dat is natuurlijk nog besloten.

De voorzitter: Oké. Dank u. Dan gaan we naar punt 2, Antwoordbrief artikel 40-vragen van fractie BVD over Leerpark locatie 2F. Het voorstel is voor kennisgeving aannemen. Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja voorzitter, dank u wel. Het geldt voor zowel 4.2 als 4.3, dat waren vragen van de VVD. Wij zouden eigenlijk graag een notitie Stand van Zaken op dit moment ontvangen naar de raad. En waarbij we dan naar aanleiding van een vraag uit onze artikel 40-vragen graag ook specifiek de uitkomst van de verkenning van mogelijke gemeentelijke financiering uitgewerkt willen zien. Dat stond ook in de antwoorden.

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Als ik dan daaraan toe mag voegen, aan het voorstel van de heer Schalken, om daar dan ook aan te voegen de laatste update over het wel of niet deelnemen van Trivire en in welke mate, want dat is in de beantwoording ook nog niet helemaal definitief. Als daar dan een update over kan komen.

De voorzitter: Oké. Dus eigenlijk stellen jullie aanvullend technische vragen.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Aanvullend. Nou ja, wat betreft de eerste vraag over het al of niet deelnemen van de gemeente, staat mij bij dat dat een optie was die in de kadernota is genoemd, waarvan is toegezegd dat die bij de begroting tot een voorstel gaat leiden, of misschien niet nog niet een uitgewerkt voorstel of een denkrichting. Dus volgens mij kunnen we gewoon toch wel in die lijn van denken meedenken, dan hoeven we nu weer niet een aparte notitie daarover te vragen.

De heer ...: Ja voorzitter, als ik daarop mag aanvullen. Want ik ben zelf na de vakantie, of na het zomerreces, ook gaan informeren. En toen werd vanuit wethouder Heijkoop volgens mij aangegeven dat hij wellicht wel kon zorgen voor een update. En het lijkt mij heel goed dat we die ontvangen. En niet wachten tot een volgende Grote Projecten avond, maar er gewoon al eerder kennis van kunnen nemen.

De voorzitter: Oké. Dan vraag ik bij deze aan de commissiegriffier om dit verzoek even door te sluisen, zodat daar een aanvulling op kan komen. Dat was alles op 3 ook? Niet iemand nog een extra aanvulling? Mooi, dan gaan we naar 4, Zienswijze Albert Schweitzer Ziekenhuis op het ontwerp bestemmingsplan Gezondheidspark West Middenzone. Het voorstel is om dat in handen te stellen van het college en dan kan dat betrokken worden bij de behandeling van het bestemmingsplan. Is dat akkoord? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja het lijkt me dat we het ook gewoon bij de discussie bij de punten 6 tot en met 10 kunnen betrekken.

De voorzitter: Dat staat u vrij. Vijf, de Memo kennismaking architect Huis van Stad en Regio. Voorstel, voor kennisgeving aannemen. Oké, dank u wel.

5. Termijnagenda commissie Grote Projecten

De voorzitter: Gaan we naar de termijnagenda van de commissie Grote Projecten. En de vraag is of jullie er mee kunnen instemmen dat er een extra commissievergadering komt op zowel 15 oktober als 3 december. En of u daarnaast nog andere opmerkingen heeft over de termijnagenda. Wie? Wie zwijgt stemt toe. We hebben dus een extra commissie op 15 oktober en op 3 december. En de rest is ook akkoord.

6. Raadsinformatiebrief met beantwoording technische vragen m.b.t. parkeren en parkeertarieven Middenzone Gezondheidspark

7. Raadsinformatiebrief over Parkeren Gezondheidspark en Sportboulevard Dordrecht

8. Artikel 40 vragen van fractie VSP en SP inzake parkeren Gezondheidspark en Sportboulevard

9. Antwoordbrief artikel 40-vragen van fractie VSP en SP inzake Parkeren Gezondheidspark en Sportboulevard

10. Petitie tegen stijging parkeertarieven Albert Schweitzer ziekenhuis, locatie Dordwijk/Middenzone

De voorzitter: Gaan wij over naar punt 6, 7, 8, 9 en 10. Die gezamenlijk worden besproken. 6 is de Raadsinformatiebrief met beantwoording technische vragen met betrekking tot parkeren en parkeertarieven Middenzone Gezondheidspark. 7 is de Raadsinformatiebrief over Parkeren Gezondheidspark en Sportboulevard Dordrecht. 8 zijn de Artikel 40 vragen van de VSP en SP over dit onderwerp. 9 is de Antwoordbrief op deze artikel 40 vragen. En 10, is de Petitie tegen stijging van de Albert, parkeertarieven van het Albert Schweitzer ziekenhuis. Dat zijn de handtekeningen die gezet zijn. Die zijn gisteren aan de burgemeester aangeboden. U ziet hier twee dozen staan. En hier zitten een heleboel papieren in. Dit is nog maar een klein fragment. Dit zijn ze allemaal. Als u ze allemaal wilt doornemen persoonlijk één voor één dan mag dat. Maar anders staan ze bij de griffie. Goed. Het is het vervolg op het debat van 8 juli. Er zijn een aantal onderwerpen toen blijven liggen. Dat was bijna ondenkbaar, maar toch was dat zo. Er was nadere informatie namelijk nodig van het college. En ik wil u allen vriendelijk verzoeken om u te focussen op die informatie die verstrekt is. En dat is, dat zijn vier bullets, dat is de bandbreedte voor de tarieven, en dat gebaseerd op de marktanalyse voor commerciële exploitatie. Die analyse is aan de stukken toegevoegd. Dan hebben we de vraag of de gemeente de parkeervoorziening niet alsnog in eigen beheer kan nemen. De vraag of juridisch te verankeren is dat de gemeente haar invloed niet helemaal kwijt is na verkoop door de ontwikkelaar aan een exploitant. En als laatste, de opties voor een compensatieregeling voor sporters en ziekenhuispersoneel. En het college heeft toegezegd verschillende suggesties vanuit de commissie hierover op dit punt door te rekenen. De focus van het gesprek ligt dus hierop, en ik wil allen verzoeken om u zich daar ook aan te houden, dat het niet weer zo is dat we tot in detail alles weer gaan

overdoen van de vorige commissie. Gezien de vragen die erbij staan vanuit de VSP en de SP, is mijn vraag wie van jullie als eerste het woord wil. Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja. Voorzitter, de 4000+ handtekeningen liggen hier natuurlijk niet voor niets. We hebben allemaal geklapt voor zorg, maar er dreigt een gigantische lastenverzwaring voor de medewerkers van het ziekenhuis. Waarbij ze in voltijd werk, tot € 1.000 per jaar mogelijk moeten gaan betalen voor het parkeren. En onze insteek voor de zomer is geweest van, kunnen we niet voorkomen dat er oncontroleerbare ontwikkelingen plaats gaan vinden van die tarieven. En kunnen we niet voorkomen dat de al voorgestelde wijzigingen doorgaat door middel van een gemeentelijke exploitatie van de parkeergarage. En we hebben het college gevraagd om te gaan praten met de ontwikkelaar om dat mogelijk te maken. Wat we eigenlijk zien is dat het college gezegd heeft van wij kunnen niet met de ontwikkelaar gaan praten, want alleen daardoor zouden wij al de overeenkomst die gesloten is voor de ontwikkeling opblazen, en daarmee de hele woningbouw in gevaar brengen. Ja, dat gaat er eerlijk gezegd bij mij niet in. En ook in de laatste beantwoording van de brieven, waarin verwezen wordt naar aannemings, Bestedingswet van 2012, ja ik heb het daarin niet terug kunnen vinden. En ik heb het college gevraagd om dat dan toch maar hard te maken. Als SP blijven wij er gewoon bij dat een gemeentelijke exploitatie van de parkeergarage mogelijk is. En dat aangezien het dan ook een maatschappelijke activiteit wordt en geen marktconcurrentie is, dat het mogelijk wordt om maatschappelijk aanvaardbare tarieven te hanteren. Wat ons betreft moet niet de woningbouwontwikkeling mogelijk gemaakt worden over de ruggen van het zorgpersoneel, maar van de bezoekers van de Sportboulevard en van het ziekenhuis. Als wij extra geld ergens in willen steken om een belangrijke ontwikkeling, waar wij ook achterstaan, mogelijk te maken, ja ik zit nu op 2 minuten. Sorry.

De voorzitter: Ik wou net zeggen. Ik vind het echt een compliment waard mijnheer Portier, dat u uw eigen grens heeft gesteld.

De heer Portier: Wij blijven er in ieder geval bij, dat we zeg maar tot maatschappelijk aanvaardbare tarieven moeten kunnen komen, dat we dat in ieder geval moeten proberen door tot gemeentelijke exploitatie van die parkeergarage te komen. En wij zien nog steeds geen belemmeringen van waarom dat absoluut niet mogelijk zou zijn. Wat ons betreft is het college gewoon niet overtuigd om dat te betogen. Dank u wel.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter? Oh.

De voorzitter: De heer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja dank u wel voorzitter. Mijn vraag aan de heer Portier is, in hoeverre denkt u ook niet dat ook de werkgever een bijdrage zou kunnen leveren in het voorkomen van een tarief wat voor de mensen onacceptabel is voor de medewerkers. Net als dat in het bedrijfsleven ook zo is.

De heer Portier: Nou, de werkgever heeft al aangegeven bereid te zijn bij te dragen aan het parkeren. Dus wat dat betreft had de gemeente het gesprek aan moeten gaan met

het ziekenhuis. Maar enige echte inspraak heeft er niet plaatsgevonden. Wel wat informatieavonden plaatsgevonden die achteraf als inspraak zijn bestempeld, waarmee de hele inspraakprocedure het karakter krijgt van, de honden blaffen, de karavaan trekt verder. Ja, dat is geen nette manier om afspraken te maken voor ook een bijdrage van het ziekenhuis in de kosten van het parkeren.

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik ben benieuwd of de heer Portier het een gemeentelijke taak vindt om alle werknemers van bedrijven in Dordrecht die gebruik moeten maken van betaald parkeren, te compenseren of onder gemeentelijke aandacht te brengen als het om het parkeergedrag gaat.

De heer Portier: Ja, ik weet niet of de heer Kleinpaste weleens op een industrieterrein is geweest. Maar overal, op Kil II, Kil III, Kil IV, zie ik overal al parkeerplaatsen die door de gemeente zijn aangelegd waar werknemers van bedrijven kunnen parkeren. Dus zo heel erg vreemd is dit nu ook weer niet.

De heer Kleinpaste: Nou ja, als ik daarop mag reageren voorzitter. Ik zie daar op die parkeer, op die industrieterreinen ook heel veel parkeerterreinen die zijn aangelegd op de terreinen van die bedrijven zelf, en die gewoon door bedrijven zijn aangeschaft. En mijn vraag ging specifiek over werknemers die aangewezen zijn op betaald parkeren, en of u dat een gemeentelijke taak vindt.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Nou voorzitter, inderdaad in aanvulling daarop. Want mijnheer Portier gaf het ook aan, we klappen voor het zorgpersoneel en aan de andere kant wordt hun eigenlijk € 1.000 uit hun zak getroggeld. En dat vind ik eigenlijk wel heel plat zou aangegeven, want er zijn natuurlijk ook heel veel zorgmedewerkers die aan huis werken, die bij de mensen thuis langsgaan. En als ze dat in het centrum of buiten het centrum doen, moet dat, moet daar ook betaald parkeren, moeten zij ook betaald parkeren. Moeten wij ook voor die mensen, die compensatie dan regelen?

De heer Portier: We hebben het hier over een vrij klein gebied, en daar zijn best wel regelingen voor te bedenken, en bedacht. Maar laten we het eens even hebben over wat de heer Kleinpaste zei. Is het een gemeentelijke taak om betaald parkeren te faciliteren voor werknemers. Maar is het een gemeentelijke taak om betaald parkeren te faciliteren voor bezoekers van de binnenstad? Toch doen wij dat ook. En wij zeggen vanuit onze maatschappelijke verantwoordelijkheid om de koopkracht te stimuleren, om te bevorderen dat mensen naar de binnenstad gaan hebben we al hele goedkope avond- en weekendtarieven. Dus ook daar, ja, zet de gemeente het beleid van parkeertarieven in om maatschappelijke doelstellingen te bereiken. Dus wat is er nou zo vreemd aan?

De heer Kleinpaste: Voorzitter. Ik stel vast dat er een wedervraag gesteld wordt, dat er om het onderwerp heen gedraaid wordt. Maar ik stel ook vast dat antwoord op mijn vraag uitblijft.

De voorzitter: Oké.

De heer Portier: Ja, dat is dan een uitdaging om nog heel specifiek daarop in te gaan. We hebben het over een belangrijke functie, ook voor onze stad, daar er een ziekenhuis is. Wij willen natuurlijk niet dat er straks een groot tekort is aan verpleegkundig personeel omdat die elders in de regio gaat werken, omdat mensen daar wel makkelijker of goedkoper naar hun werk kunnen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja daar wilde ik even op aangeven, dat heb ik vorige keer tijdens die streambijeenkomst, want ik had opeens zoiets wanneer hebben we dat eigenlijk besproken, maar dat was dus met het streamen. Ik heb dat toen uitgezocht, en van de 34 ziekenhuizen zijn er geloof ik.

De voorzitter: Even, mevrouw Kruger, even een moment. Mijnheer Sleeking en, nou ben ik weer je naam kwijt. O man. Oosterhout, ja sorry. Ik zit aan een hele andere plaats te denken. Als jullie echt heel erg willen overleggen dan liever niet hier. Mevrouw Kruger, ga verder.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Dan hoop ik dat ik mijn verhaal nog weet. Ja hoor. Nee ik heb het toen uitgezocht omdat ik, ik had eigenlijk zat ik op eenzelfde stoel als de heer Portier. Zo van, ja dat moet dan toch kunnen bij ziekenhuizen. Mensen komen, daar moet je makkelijk kunnen parkeren. Maar van, ik geloof de 32 of 34 ziekenhuizen waren er maar 2 of 3 waar je gratis kon parkeren. En dan is het ook nog zo dat dat toen onderzocht is, waarbij gemeentes aan de lat staan, en waarbij die gemeentes zeggen van jongens kijk heel goed uit als je zoiets doet, want het is bijna een strop om je nek als je zo'n parkeergarage op zo'n manier gaat exploiteren. Dat is wat ik uit de stukken die ik bestudeert heb gehaald. En daarnaast, als je kijkt naar andere ziekenhuizen dan is het zelfs in de grote steden, ja ik vind dan dat ze exorbitante bedragen rekenen, maar daar zijn de bedragen vele malen hoger als dat hier gerekend wordt. Staat los overigens van de discussie hoe we hier zo meteen mee om moeten gaan.

De voorzitter: Dank u wel mevrouw Kruger. Heeft mijnheer Portier nog behoefte aan een laatste reactie?

De heer Portier: Ja, daar wil ik wel op reageren, want dat is een beetje demagogisch om te zeggen van er zijn maar twee of drie waar het gratis mogelijk is. Waar niemand vraagt om gratis parkeren. En waar we ook volstrekt vinden dat ook het ziekenhuis een bijdrage moet leveren.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, dank. Ik zal niet in herhaling vallen wat de heer Portier al heeft gezegd. Wat wij niets liever willen is dat de bouw van de parkeergarage en de

woningbouw zonder vertraging door kan gaan. Maar wij twijfelen wel of de gevolgen voor Dordrecht, en het Albert Schweitzer ziekenhuis, en bezoekers, en Optisport dat waard zijn. De VSP, de vraag van de VSP, waarom er een aanbesteding is gedaan waarbij de parkeergarage en de parkeertarieven een onderdeel moeten zijn van die aanbesteding. De VSP begrijpt dat niet. Er moet een reden zijn waarom er een drietrapsraket is opgetuigd, waarbij de parkeergarage eigendom wordt van Ballast Nedam. En zij de doorverkoop claimen van deze parkeergarage aan een commerciële exploitant. En ik wil echt graag weten wat het voordeel is voor de gemeente. En tot op heden heeft de gemeente vrijwel alle parkeervoorzieningen in Dordrecht in eigen beheer. Waarom moet dit nu anders? De parkeervoorziening op de Middenzone ligt heel gevoelig, omdat dat lokaal belangrijke partijen zijn waaronder het ziekenhuis en onder meer de grootste werkgever van Dordrecht, plus de werknemers. Om de Dordtse belangen te kunnen behartigen op het gebied van parkeren moet je deze locatie dus nooit door een derde commerciële partij laten exploiteren. De VSP blijft dan ook van mening dat de exploitatie van de parkeergarage in handen moet blijven van de gemeente Dordrecht. De VSP, noch andere politieke partijen in de raad, kennen de afspraken over dit onderwerp tussen de gemeente Dordrecht en Ballast Nedam. De VSP wil inzage in de afspraken die erover gemaakt zijn tussen beide partijen, maar er moet wel alles op alles gezet worden om te voorkomen dat er een nieuwe aanbesteding moet plaatsvinden en er vertraging gaat ontstaan. Het zou in de visie van de VSP toch niet moeten uitmaken of de gemeente Dordrecht exploitant wordt, of een derde partij. En als dat al zo is wil de VSP meer uitleg over. Tot zover even de eerste termijn voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Noldus, wilt u even uw bordje iets opschuiven zodat ik kan zien of uw microfoon aan is of niet. Ja. Kijk, zie je, want dan weet ik ook gelijk.

De heer Noldus: Ik zie mezelf namelijk heel groot op het scherm ...'.

De voorzitter: Ja, ja, maar daar zit ik dan weer met mijn rug naartoe. Gaat uw gang.

De heer Noldus: Nee, een vraag aan mevrouw Stolk, want dat is iets waar wij binnen onze fractie ook wel mee naar op zoek zijn. En we zien dat hier terug, maar we zien het ook bij andere dossiers die we de afgelopen periode hebben, aan de tafel hebben gehad hier. Is namelijk dat je een tijdelijk voordeel als een soort eeuwigdurig recht gaat beschouwen, als het maar lang genoeg zich aandoet. Dus het goedkoop parkeren op de huidige Middenzone in de staat zoals die is, maakt een soort van vertrekpunt voor de partijen eromheen, en maakt het dan ook lastig om daar dan vanaf te gaan richting een kwalitatief goede voorziening te gaan wellicht met bijbehorende tarieven. En ik ben benieuwd wat de VSP dan voor ogen heeft, of zij een beeld hebben bij hoe dat in het vervolg voor dat soort ontwikkelingen waar dit nogmaals een voorbeeld van is, hoe we dat kunnen, ja, voorkomen aan de voorkant dat we achteraf in dit soort discussies terecht komen waarbij het altijd lastig is om dan die tijdelijke voordelen, ja, weer richting een normale situatie te moeten krijgen.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, volgens mij hebben we dat al een paar keer aangegeven. Juist in dit soort gevoelige dossiers is juist de raad aan de voorkant meenemen en lering eruit trekken hoe het nu is gegaan. En het enige wat wij vragen is probeer die parkeergarage in eigen beheer te houden, zodat we in ieder geval de kosten nog zelf in de hand kunnen houden. En ga het gesprek gewoon aan met het Albert Schweitzer ziekenhuis, want het Albert Schweitzer ziekenhuis staat echt open voor een dialoog. En ik heb al velen gehoord die zeggen van ja maar het Albert Schweitzer ziekenhuis is de werkgever en moet het maar oplossen. Maar het is juist, daar is het mis gegaan, dat er geen overleg meer is tussen beide partijen. En dat zouden wij ook graag, heel graag weer willen herstellen.

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ik ben even nieuwsgierig waarom mevrouw Stolk meer verwacht van dat overleg tussen een werkgever in Dordrecht en de gemeente, dan van het overleg tussen een werkgever in Dordrecht en een private partij.

Mevrouw Stolk: Ja voorzitter, nogmaals, het Albert Schweitzer ziekenhuis is één van de grootste werkgevers in onze stad en regio. Wij vinden het gewoon van belang dat grote werkgevers ook belangrijke werkgevers, want let wel we hebben het over zorg en we hebben het niet zomaar over een parkeerplaats bij de Efteling, dat heb ik vorige keer ook al gezegd. Het gaat over zorg en laten we daar juist het gesprek over aangeven, want we moeten wel proberen het verpleegkundig personeel in Dordrecht te laten houden. Want waarom zouden ze voor Dordrecht kiezen, terwijl je in Breda of Rotterdam elders kan gaan werken?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks. Nee, eerst mevrouw Klein-Hendriks nu, want die was ik daarnet ook al vergeten.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, dank u wel voorzitter. Er wordt de hele tijd gesproken over het in exploitatie houden door de gemeente, maar op dit moment staat er nog geen parkeergarage. Die moet echt wel eerst gebouwd worden. Dus er ontstaat wat nieuws. Maar dat is eigenlijk niet mijn vraag. Mijn vraag is van of mevrouw Stolk niet ook geïnteresseerd is in het gebruik van de gemeentelijke parkeergarage die er op dit moment al is onder het Sportboulevard? En of daar met het ziekenhuis misschien afspraken over zijn gemaakt?

De voorzitter: Ja wat is concreet uw vraag?

Mevrouw Klein-Hendriks: Of u daarnaar geïnteresseerd, in het gebruik door het ziekenhuis van de gemeentelijke parkeergarage?

Mevrouw Stolk: Ja, ja, ja, ja, dat weet ik. Daar wordt gebruik van gemaakt bij dat ziekenhuis. Alleen, het personeel durft daar 's nachts heel slecht naartoe. Omdat het slecht verlicht is, ze vinden het te ver lopen naar die parkeergarage, en gaan liever met

een aantal verpleegkundigen daar naartoe en vinden het gewoon eng. Hun beleving, een soort van angst, onveilig gevoel.

Mevrouw Kruger: Voorzitter. Voorzitter, ik was.

De voorzitter: Ja, maar het gaat nu een beetje door mekaar heen lopen. Dus ik, ja. Mevrouw Stolk zat nog in de beantwoording van de vraag van mevrouw Klein-Hendriks. Dus dan vraag ik eerst of dat voldoende beantwoord is?

Mevrouw Klein-Hendriks: Voor dit moment wel, dank u wel.

De voorzitter: Ga ik nu naar mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Blij dat u de structuur erin houdt. Nee, ik ben benieuwd, mevrouw Stolk, u geeft, u noemt allerlei problemen werpt u op wat er allemaal niet kan, en wat lastig is en moeilijk is. Maar dan denk ik, als er inderdaad, als we dan toch op dat detailniveau neerdalen als er een parkeergarage is zou ik zeker willen bekijken van wat moet er dan gebeuren zodat het personeel daar veilig hun auto kwijt kan en dat kan ophalen. En ik wil alleen aan u vragen, wat, hoe vindt u dat, want u heeft nog geen antwoord gegeven op mevrouw Klein-Hendriks. Hoe zou u het vinden als dat erbij betrokken wordt? Dus dat ze niet afhankelijk zijn van die nieuwe parkeergarage die er komt?

De voorzitter: Ik ben in ieder geval blij met deze laatste vraag, want dat andere is een andere discussie. Mevrouw Stolk.

Mevrouw Stolk: Voorzitter, wij zijn heel duidelijk voor exploitatie van de parkeervoorzieningen, of exploitatie van de parkeergarage in eigen beheer. Dat doen we in andere parkeergarages ook. Dat levert ons best wel veel geld op. Dat heeft de afgelopen jaren best veel geld opgeleverd. Het is eigenlijk een gesloten systeem. Er is al miljoenen is daar afgeroomd. Waarvoor zouden wij nu dit uit handen geven? Dus uw antwoord op de vraag. Wij willen de parkeergarage in eigen beheer.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja voorzitter, toch nog even want mevrouw Stolk gaf aan dat er, nou ja, vanuit het college voor is gekozen zo inclusief parkeergarage in die tender uit te zetten. Maar dat is wel ook volgens mij diezelfde tender die wij met elkaar hebben besproken voordat die is vastgesteld in de raad. En wat dat betreft hebben we misschien dan allemaal wel een beetje zitten slapen denk ik, maar wat ons betreft, en ja, dat had ik ook eigenlijk in mijn woordvoering willen aangeven, kunnen we daarom eigenlijk nu niet meer terug zonder dat dat ons ook gewoon een hoop geld kost en het vertraging oplevert.

De voorzitter: Daar was geen vraag bij. Heeft er nog iemand? Nee, nee, nee, oké. Dan graag iemand voor de volgende woordvoering. Mijnheer Van der Kruijff, gezellig?

De heer Van der Kruijff: Zo is dat voorzitter, dank u wel. Voorzitter, er zijn een heel aantal vragen natuurlijk rondom de tariefstijging. En natuurlijk hebben we die allemaal kunnen weten, dat is ook al gezegd, want in de contouren van de aanbesteding die we hier in deze commissie besproken hebben zat het als bijlage bij. Misschien hebben we het allemaal niet even scherp op het vizier gehad, maar dat hebben we zelf allemaal geaccordeerd en daarmee is het nu ook zo gelopen. Wat wij wel merken, en we zijn als fractie ook wel bij het bestuur en de personeelsvertegenwoordiging en dergelijke in het Albert Schweitzer ziekenhuis op bezoek geweest, dat ze daar, terecht of onterecht laat ik dan maar even in het midden, maar dat ze daar het idee hebben dat ze niet een goede dialoog met het college daarover hebben kunnen voeren, dan wel met de ambtelijke vertegenwoordiging. Nou ja goed, als je de stukken leest heeft het college wel gezegd dat te zullen doen. Dat staat er letterlijk in wij gaan in dialoog en we gaan samen met stakeholders, en daar staan Sportboulevard overigens ook en ook het ziekenhuis bij genoemd, gaan we in gesprek over wat dit allemaal betekent. En als je nu hoort, en wij hebben het ook gehoord van de heer Van der Meer, die zegt inderdaad ik ben blij dat er een nieuwe parkeergarage komt. Ik verwacht overigens ook dat die een stuk veiliger gaat worden als daar gebouwd gaat worden. En dat de routing een stuk beter wordt. Dan is dat allemaal een verbetering en dat is goed. En dat het dan wat duurder wordt begrijpen we ook wel. En als we als werkgever wat bij moeten bedragen zijn we daartoe ook wel toe bereid. Maar als wij dat allemaal horen dan denk ik hoe kan het dan zo in de communicatie misgaan dat iedereen nu op zijn achterste benen staat als je van alle kanten hoort dat er best beweging mogelijk is. Dan is dat gesprek nooit lekker gevoerd. En dan krijg je toch de indruk dat ze het daar ergens in de relatie ergens wat verhard en verstoord, en misschien vanuit het verleden wat beladen is geraakt waardoor het nu allemaal wat ingewikkeld wordt. En wil ik toch iedereen vragen, en dan bedoel ik echt iedereen, zowel vanuit het collega maar misschien ook wel vanuit het Albert Schweitzer ziekenhuis of andere partijen, om over de eigen schaduw heen te stappen en toch dat gesprek is aan te gaan van wat we kunnen doen. Al is het maar om die relatie wat te herstellen, en om te kijken van hoe je dat tot een goed einde kunt brengen. Het CDA is er niet voor, dat lees je in alle antwoorden, van als je ergens aan gaat morrelen dat de woningbouwontwikkeling niet doorgaat, of de aanbesteding over moet. Dat is helemaal niet de bedoeling. Tegelijkertijd is dat ongeveer op alle vragen die we gesteld hebben meteen het antwoord. Als u dit wil, dan moet de aanbesteding over. Als een soort, ja moker, waarmee elk argument wat je wil wordt platgeslagen. En dan ga ik wel met de vragen van de SP en VSP mee. Het gaat er ook bij ons niet in dat je als er iets aanbesteed is, en er wordt een parkeergarage ontwikkelt, dat het dan onmogelijk is, even los of je het moet willen, maar of dat het dan onmogelijk is dat je als gemeente de nieuwe exploitant zou zijn. Als Ballast Nedam dat dan aan meerdere partijen kan overdoen, zou één van die partijen ook de gemeente kunnen zijn. Dat je er geen recht op hebt is wat anders. Maar dat je daarin meebiedt, en als je dat van tevoren wil zou je onderhandelingspositie misschien wat slechter worden, dat snap ik allemaal. Maar dat dat niet kan, dat geloof ik niet. En als het college het blijft volhouden dat het wel zo is, ga ik wel mee in de vragen van de VSP en de SP, van onderbouw dat dat eens juridisch waar dat allemaal uit blijkt. Of als daar geen bereidheid toe staat, moeten we dat misschien zelf als raad uitzoeken, want het argument geloof ik niet. Tegelijkertijd zou het best zo kunnen zijn, en dat zeg ik ook tegen de VSP en ook tegen de SP, als je het

in gemeentelijk beheer gaat doen, dat het ons misschien een hele klap geld gaat kosten die we er misschien niet voor overhebben. Dus kijk uit wat je zegt, ik wil hem per se in gemeentelijk beheer hebben, want misschien hangt er wel een prijskaartje aan dat als we dat horen dat we zeggen dan toch maar niet. Maar dan hebben we het in ieder geval wel uitgezocht.

De heer Portier: Voorzitter?

De heer Van der Kruijff: Daar heb ik ook vragen over gesteld bij de technische vragen. Heb ik geen antwoord op gehad, want ook die vragen werden al platgeslagen met 'dat kan helemaal niet'.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja, de heer Kruijff zegt van, pas op met wat je vraagt. Wij beseffen ook dat als Ballast Nedam hele hoge bedragen zou gaan vragen, irreële bedragen, voor die parkeergarage, dat er een moment is dat je als gemeente zegt van, maar dit wordt ons te duur. Dan is er wel een situatie waarin we onszelf hebben laten manoeuvreren. Maar dat zou inderdaad een uitkomst kunnen zijn. Maar voor het overige ben ik blij dat u ons steunt dat het, nou dat in ieder geval uitgezocht moet worden kan het nou wel of niet.

De heer Van der Kruijff: Nou ja, dan ben ik benieuwd naar omdat ik het als één van de opties zou willen overwegen of dat een haalbare kaart is. En als het echt onhaalbaar is, dan houdt het op. En dan moeten we dat allemaal gaan vertellen. En laat ik ook maar op voorhand meegeven ik dan ook niet denk dat we als gemeente een werkgever moeten gaan subsidiëren in zijn parkeerkosten. Daar gaat het niet over. Wel denk ik, dat is namelijk de andere vraag rondom de Sportboulevard, dat is een maatschappelijke functie met sportverenigingen, dat je dan voor sporters, daar hadden we al een bepaald regime voor, hoe dat te kunnen subsidiëren op een bepaalde manier. Dat we daarop moeten continueren, en misschien wat bijstellen op de nieuwe situatie. Dat hoeven we nu niet in detail uit te werken, maar dat zouden we als CDA wel willen uitwerken naar de toekomst toe. En, nou daar laat ik het voor nu maar bij gezien de onderwerpen waar we ons toe zouden beperken.

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: Als u een interruptie heeft.

De heer Noldus: Een vraag aan de heer Van der Kruijff.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja, dank u wel. Nou, de heer Van der Kruijff geeft aan toch ook het antwoord te willen weten op de vraag of er dan toch niet mogelijkheden zouden zijn om dit alsnog zelf als gemeente te gaan exploiteren. Tegelijkertijd geeft hij ook duidelijk aan geen subsidie aan een werkgever op dit front te willen doen. En ik heb nog niet helemaal

hoe het één anders is dan het ander. Want ook als we het zelf zouden exploiteren zouden of wel de tarieven hetzelfde zijn, of zouden die op maatschappelijke lasten van de algemene gemeentekas naar beneden gebracht worden want indirect volgens mij dezelfde subsidie zou zijn. Dus ben ik benieuwd naar hoe het CDA daar dan het onderscheid in ziet.

De heer Van der Kruijff: Nou voorzitter, ik zou in eerste instantie wil ik gewoon inzicht hebben in wat het ons kost. Vervolgens verwacht ik als je daar een commerciële exploitant inzet, die wil winst maken. Dat betekent dat de tarieven hoger zijn. Als je dat als gemeente gaat exploiteren dan hoef je geen winst te maken, maar wil je het uiteraard wel kostendekkend doen. Maar ik denk dat het verschil tussen winst en kostendekkend een lager tarief betekent.

De voorzitter: Daar gaat mijnheer Noldus over nadenken. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja voorzitter, dank u wel. Om te beginnen zal ik, wat de heer Van der Kruijff net neergezet heeft, kan ik grotendeels als GroenLinks onderschrijven. En ja mijnheer Portier, en ja mevrouw Stolk, ook wij zijn zeer nieuwsgierig naar hoe zich dit allemaal heeft kunnen ontwikkelen. En wij zijn zeker nieuwsgierig naar hoe het toch allemaal kan zijn dat wij als antwoorden vaak krijgen van 'het is te duur' of 'het kan niet'. Want dan wil ik weleens weten wat te duur is, want daar gaat trouwens de wethouder of de ambtenaren niet zomaar over, daar gaan wij over of iets te duur is. Wij maken de afweging of we het wel of niet willen bekostigen. En daarnaast is er dan ook nog een politieke afweging te maken van wil je als gemeente inderdaad particulier, of nee, hoe zeg je dat, als gemeente een parkeergarage behouden. Want mevrouw Stolk zegt wel ja we hebben er al zoveel. Nou, we hebben er een aantal. Maar er zijn ook een aantal particuliere parkeergarages, waarvan ik er overigens eentje heel jammer vind dat die particulier is anders hadden we hem misschien al verwijderd uit de binnenstad. Die helemaal midden in het centrum zit. Dus in die zin staat GroenLinks er helemaal niet zo anders in, en zeker niet demagogisch mijnheer Portier. We hebben gewoon onderzoek gedaan naar hoe het in het land is, en daar willen we gewoon onze afwegingen op maken en vergelijkingen neerzetten. Omdat, en dan onderstreep ik de waarschuwing die de heer Van der Kruijff, nou kan ik daar al niet meer opkomen. Het is vannacht een beetje laat geworden ja. Dat we echt gewoon goede beslissingen moeten nemen. Want ik denk als we met het ziekenhuis afspraken kunnen maken, of dat de werkgever afspraken kan maken met de gemeente, dan is er misschien nog wel het een en ander op te lossen. Maar ook dat, het is een werkgever en die moet voor zijn personeel zorgen. Mijn, ik zit ook in de zorg, mijn werkgever betaalt ook een gedeelte van mijn parkeerkosten als ik ergens moet parkeren. En dat doet iedere werkgever als het goed is. Nou, hier wou ik het maar even bij laten, want dan heb ik genoeg gezegd.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik kan me eigenlijk in grote lijnen ook wel herkennen in wat de heer Kruijff heeft gezegd. Het lijkt me vooral ook fijn dat we in de commissie Grote Projecten wat meer naar de hoofdlijn van de Grote Projecten, en naar de visie op

die hele ontwikkeling van de stad gaan, dan dat we zoveel tijd besteden aan het soebatten over het parkeren en het gebruik van parkeerlocaties.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Het was echt een 3, 2, 1. Gaat uw gang mijnheer Portier.

De heer Portier: Begrijp ik dat de heer Kleinpaste weinig waarde hecht aan zeg maar het levensspel van enkele duizenden zorgmedewerkers?

De heer Kleinpaste: Nee dat begrijpt u helemaal verkeerd. Alleen ik wil niet op de stoel gaan zitten van de werkgever. En ik vind heel principieel dat de afspraken over parkeerbedragen van personeel van het ziekenhuis een onderwerp is wat ze met de werkgever dienen te bespreken, en niet met de gemeente Dordrecht. Dat is echt een principieel andere opvatting dan die u huldigt. Het is niet zo dat ik niet klap voor zorgmedewerkers. Het is niet zo dat ik ze niet belangrijk vind. Het is zo dat ik principieel vind dat het tussen de werknemer en de werkgever geregeld dient te worden.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Portier eerst.

De heer Portier: Ja u zegt het is principieel een zaak van de werkgever. Maar als we als gemeente die werkgever confronteren met een monopolist op het gebied van parkeren, want je kunt niet zomaar een paar duizend mensen ergens kwijt. Dan heb je daar als gemeente toch ook een rol in.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, ik zou bijna zeggen, ik ken de weerstand van de heer Portier tegen bedrijven en tegen monopolisten. En al die bedrijven zijn er ook altijd op uit om anderen een poot uit te trekken. Ik denk dat er wel redelijk overleg over is. Ik vind het overigens daarom sloot ik me aan bij de woorden van het CDA, dat de gemeente beter en tijdiger had kunnen overleggen met het ziekenhuis. En dat die communicatie echt beter had kunnen verlopen. Tegelijkertijd, en de heer Noldus noemde dat ook al, hebben we jarenlang een tamelijk onaf parkeerterrein op Marveld gehad waar we goedkoop mensen konden laten parkeren. Dat is niet de normale situatie. De ruimte die parkeren in beslag neemt kost geld. Parkeren wordt duurder. De mobiliteit in de toekomst gaat wellicht veranderen. Dat zijn aspecten om over na te denken. Het zijn kosten die dan toch vooral in het overleg tussen werknemer en werkgever thuishoren in dit geval. En verder ben ik gewoon ongelooflijk blij dat dat Middenzone ontwikkeld gaat worden en iedere vertraging daarin zou ik betreuren.

De voorzitter: Zo, ik was blij dat u adem ging halen. Hoorde ik nou nog iemand die? Mijnheer Noldus. Was u degene die net probeerde te interrumperen? Of? Nee? Was mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Ja voorzitter, ja dat ging over het volgende. De heer Kleinpaste corrigeerde onderweg zichzelf gelukkig al een beetje. Hij zei, ik vind het een principiele

verantwoordelijkheid voor de werkgever om dat te doen. Maar het is natuurlijk wel de gemeente die hier het initiatief neemt iets te gaan veranderen. Met als gevolg dat het parkeertarief van € 1,25 naar € 4,00 per dagdeel gaat. Wat misschien an sich geen raar tarief is, maar wel als je het uitdrukt een forse stijging geeft. En zelf heeft gezegd, daarover gaan we in dialoog met het Albert Schweitzer ziekenhuis hoe we dat allemaal gaan doen. Dus ja, dan moet je het ook wel doen. En je kunt niet zeggen het is alleen maar aan de werkgever, want we hebben onszelf als overheid daar ook een rol in toegedicht.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, daarom zei ik ook dat dat overleg echt beter had gekund. Tegelijkertijd, ik ben niet tegen de marktconformiteit in die tarieven.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, geen interruptie, maar nog een woordvoering namens Beter voor Dordt over de punten die wat ons betreft in ieder geval nog even aan de orde moeten komen. En dan kan ik eigenlijk aansluiten bij het laatste wat net gezegd werd. Het is nu duidelijk dat ook de werkgever bereid is om mee te kijken hoe zij een deel van die kosten op zich kunnen nemen. En ik ben wel benieuwd op welke wijze er ook bijvoorbeeld vanuit de gemeente, omdat we het hier nu inderdaad hebben over een stijging die, ja waar ze vanuit het ziekenhuis niets aan kunnen doen, of daarvoor de tijdelijkheid wellicht wat in te organiseren valt om die stijging wat zachter te laten landen. En om dan toch even bij de parkeertarieven te blijven, we hebben nu lage parkeertarieven op de plek waar er nu geparkeerd wordt. En dat is ook een aangepast tarief. Daar hebben we eerder met elkaar zo toe besloten. En volgens mij was daar ook een bedrag per jaar voor gereserveerd waarvoor we, waarmee we dat zeg maar compenseerden ten opzichte van de normale tarieven. Wat ons betreft, als er dalk een exploitant komt, zou wat ons betreft verkend mogen worden of wellicht dat bedrag wat daar nu voor gebruikt wordt, ingezet kan worden om te kijken om in ieder geval voor de gebruikers van de Sportboulevard en de bezoekers van het ziekenhuis, gekeken kan worden of je met de exploitant, wie dat dan ook is, daar in de tarieven toch wat kunt doen. Om ook ervoor te zorgen dat ook de bezoekers van de Sportboulevard in ieder geval niet het gevoel hebben dat ze naar een, nou ja, een dure parkeervoorziening moeten, maar ook het gevoel hebben dat ze welkom blijven met een acceptabel tarief. Even kijken, wat ik nog niet heb gehoord vanavond is we hebben in relatie tot het parkeren hebben we het ook gehad over het parkeren buiten de Middenzone. Dus in de wijken rondom de, het gebied. En wij denken vanuit Beter voor Dordt dat dat belangrijk is om ook te kijken hoe dat zich gaat ontwikkelen met de realisatie van de parkeergarage, want het kan inderdaad niet zo zijn dat de druk die daar nu al hoog is, dat die daar nog hoger wordt en dat het, ja eigenlijk niet meer te doen is voor de bewoners daar. Dus ook graag in het verdere proces daar nadrukkelijk de aandacht voor. Eens even kijken of er nog iets is wat niet genoemd is. Nee, ik hou het hier even bij. Dank u wel.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Ik geef mevrouw Klein-Hendriks '...'.

Mevrouw Klein-Hendriks: In de woordvoering heel kort eigenlijk, ik sluit. Ik sluit aan bij, deels aan bij wat de heer Schalken zojuist ook naar voren heeft gebracht. En dan bedoel ik met name ook qua omliggende wijk die daar wel last van heeft. Maar dat al op dit moment. En de discussie gehoord vind ik het gewoon lastig uit te leggen. Op dit moment is het tarief € 1,25, en wordt er al gewoon geparkeerd in omliggende wijken. En waarom zou het ene zorgpersoneel het andere zorgpersoneel willen dwarsbomen, doordat gewoon thuis zorgers, gewoon hun auto een stuk verder weg moeten zetten om voor die 20 minuten dat ze zorg verlenen aan de mensen in die wijk, op en neer te moeten rennen ofzo. Dan denk ik van ja, als we dat al voor die € 1,25 niet voor mekaar over hebben, wat is er dan eigenlijk voor nodig? Hebben we niet hier eerder te maken met een gedrag wat moeilijk te beïnvloeden is. Maar ik ben wel heel erg benieuwd naar hoe het college die situatie denkt ten positieve te kunnen keren? En qua tarieven, en moeten we dat nou als gemeente zelf gaan doen. Ik ben in zoverre voor marktwerking. Ik vind de marktwerking is ook niet zoals de heer Van der Kruijff het aangaf alleen maar op winst belust. Het zijn gewoon bedrijven die gewoon zien dat zij een bepaalde dienst goed kunnen leveren, en daar is helemaal niks mis mee. En als je een gebouwde parkeervoorziening hebt, ja dat kost gewoon nu eenmaal wat meer dan een ongebouwde parkeervoorziening. Dank u wel.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja mevrouw Klein-Hendriks zegt dat ze helemaal voorstander is van marktwerking. Maar kijk, op het moment dat de ene bakker zijn brood te duur verkoopt, dan loop je door naar de volgende bakker en dan neem je het wat goedkoper af. Nou dat is een ontwikkeling die je wilt voorkomen bij deze parkeervoorziening. Dus feitelijk is er sprake van een monopolist, en niet echt van een markt.

De heer Van Verk: Nou voorzitter, aansluitend daarop. Is de opvatting van mevrouw Klein-Hendriks niet enigszins naïef om te veronderstellen dat bedrijven niet uit zijn op winst? Ook die directeur van dat bedrijf moet eten, en het liefst een dik belegde boterham.

Mevrouw Klein-Hendriks: Een monopolist zie ik in dit opzicht gewoon totaal anders. Misschien is de gemeente Dordrecht wel een monopolist op het moment dat het gewoon alle parkeergarages gemeentelijk eigendom is. En dan kun je je vervolgens af gaan vragen of dat wel een gemeentelijke taak is om dat te doen. Het andere wat ik bedoelde met te nuanceren qua winstgedrevenheid van bedrijven. Het gaat veel bedrijven gaat het in eerste instantie om datgene wat ze kunnen doen, wat ze, daar hebben ze vaak de lol in. En ik vind het soms vervelend dat we gewoon bedrijven wegzetten als van nou ja, u bent alleen maar voor de winst weggelegd. Andere kant is ook wel als gewoon bedrijven slim nadenken over hoe ze dingen kunnen doen heb je daar als maatschappij ook gewoon het voordeel van.

De heer Van Verk: Nou ja, ik ben blij dat mevrouw.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Klein-Hendriks een optimistische en idealistische opvatting van het bedrijfsleven heeft en de marktwerking. Ik kan u vertellen dat ik de afgelopen 20 jaar veel goede zaken kapot heb zien gaan door de heilige marktwerking die door een aantal partijen, waaronder helaas ook de mijne, werd gepredikt. Wij zijn er inmiddels op teruggekomen. En ik zie zelfs dat de heer Rutte erop terugkomt, omdat die zelfs gaat pleiten voor meer overheid.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter, mag ik daar toch op wel reageren? Ik wil wel gewoon aangeven, het gaat ontzettend over welk, of je het wel of geen taak van de overheid vindt. En vervolgens marktwerking in een aantal segmenten werkt niet, dan ben ik met de heer.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja als opgerichte mede-eigenaar van een maatschappelijk verantwoorde ondernemer die ook winst maakt, ben ik er verre van om alle ondernemers in het verdomhoekje te zetten. Maar je ziet inderdaad dat parkeren, dat ja, waar dat gewoon op een goede manier gebeurt in Dordrecht, is het inderdaad in handen van de gemeente. Kijk, als er al een monopoly moet zijn, dan moet het ook onder democratische controle zijn. Dat is waarom in het verleden ook liberalen voorstander waren van genationaliseerde spoorweginfrastructuur en cetera, om daardoor het verantwoord concurreren en in markt zetten van kleinere ondernemingen en middelgrote ondernemingen mogelijk te maken.

De voorzitter: Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja voor de woordvoering dan voorzitter. Ja dank u wel. Allereerst, het meeste is al wel gezegd. Voor het laatste punt van de heer Schalken sluiten we ons daar wel bij aan. Dat ook het, de parkeerdruk in de rest van de wijk, bestaande wijk, in ogenschouw genomen moet worden. En de stijging van het parkeertarief is natuurlijk primair een onderwerp waar de onderwerpen zeer sterk op ageert en aanslaat. Al zijn wij op dit moment vooral blij met de ontwikkeling die plaatsvindt in de Middenzone. In de kwaliteitsimpuls van de openbare ruimte, het realiseren van de woningen. Wat ook moet bijdragen aan een gevoel van veiligheid aldaar. En we sluiten ons aan voor een belangrijk deel bij de woorden van de heer Kleinpaste, als het gaat om dat het ook een verantwoordelijkheid is van de werkgever in dezen. En begrijpelijk dat het Albert Schweitzer ziekenhuis en de ondernemingsraad eerst ook richting de gemeente kijken wat er mogelijk is. Maar goed, zoals ik in de beantwoording aangeef ligt hier geen gemeentelijke taak. En zou het ook een precedent kunnen werken op de rest. En als je kijkt naar de parkeertarieven, en dat zijn ook de tarieven die we eerder met elkaar hebben vastgesteld in het bestek wat hier inderdaad is besproken. Sluiten we ons ook aan bij de woorden van, volgens mij was het mevrouw Kruger die ook aangaf dat de, nee die, als je die vergelijkt met andere ziekenhuizen toch ook zeer marktconform en

redelijk zijn. Zij het dat ze natuurlijk wel duurder, hoger liggen, laat ik het zo zeggen, dan de huidige situatie. Maar goed, dan komen we weer op het punt waar we het eerder over hadden, dat dat dan weer een situatie is op een tijdelijk, braakliggend terrein wat dan weer niet in die zin vergelijkbaar is. Dus wat ons betreft, ja, is het aan de werkgever en de werknemers om hier samen elkaar te vinden en te kijken, al dan niet met de projectontwikkelaar, wat er mogelijk is. En ligt verder geen gemeentelijke taak om daartussen te komen, of om de ontwikkeling van die parkeergarage alsnog naar ons toe te willen trekken en daar hetgeen eerder in de markt is gezet afbreuk aan te willen doen.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Nog iemand? Niet? Wie biedt van het college als eerste? Mijnheer Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, het lijkt me goed dat ik begin. Ontwikkeling van het Gezondheidspark is in eerste instantie ook in mijn portefeuille. Het is altijd fijn dat collega Van der Linden ook aanwezig is, omdat die wat meer specifiek deskundig is op het gebied van parkeren. Want dat is het hoofdpunt van vanavond. Ik denk een paar belangrijke punten te benadrukken waar u ook de vragen over heeft gesteld. U onderkent overigens zelf ook dat de uitgangspunten zoals wij die vervolgens hebben uitgevoerd, ook door de raad zijn vastgesteld. Dat het uitgangspunt ook was dat de parkeergarage een commercieel geëxploiteerde garage zou worden, en niet een door de gemeentelijke parkeergarage. Nou, het zal duidelijk zijn dat de parkeergarage een heel belangrijk onderdeel is van het hele aanbestedingstraject. Als je die opnieuw aan de orde gaat stellen, en dat is ook de trend van de beantwoording van alle vragen die gesteld zijn, dan trek je eigenlijk de basis onder de overeenkomst die we hebben gesloten met Ballast Nedam weg. Waar ik zelf bang voor ben, we kunnen natuurlijk nog allerlei dingen laten uitzoeken, maar ik hoop niet dat dit tot verdere vertraging gaat leiden. En ook niet dat wij in ons in een soort van afhankelijkheidspositie gaan brengen ten opzichte van het Albert Schweitzer ziekenhuis. Want beiden zie ik een beetje als donkere wolken over dit voorstel komen. En dat zou wel heel jammer zijn, omdat wij juist besloten hebben dat deze ontwikkeling behoort tot de zogenaamde Fast Lane ontwikkeling, waar we ook nog steeds hopen in de tweede tranche vanuit het Rijk middelen beschikbaar te krijgen.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Sleeking: En ja, dat tijdpad dat willen we toch liever niet laten verlopen.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, hoor ik de wethouder zeggen van ja, ik snap het hè, want ik heb iedereen horen zeggen het mag beslist geen vertraging opleveren. Maar wat, volgens mij zijn het allemaal niet zo heel ingewikkelde vragen, zijn ze ook al eerder gesteld, en zijn er alleen nog aanvullende vragen. Zou dat dan zoveel tijd kosten om dat uit te zoeken en op papier te zetten?

De heer Sleeking: Nou, ik hoor met name de heer Van der Kruijff vragen om nieuwe gesprekken met Ballast Nedam, om uit te rekenen en te onderbouwen wat het zal gaan betekenen als wij die garage dan toch op een gegeven moment zelf willen gaan afnemen. Betekent dus dat je in feite de uitgangspunten zoals die ooit zijn geformuleerd loslaat, dat het dan geen commercieel geëxploiteerde garage meer wordt maar een door de gemeente geëxploiteerde garage. Dat is dus feitelijk strijdig met besluiten die met elkaar eerder hebben genomen. Als je die gesprekken moet aangaan, dat moet allemaal worden berekend, ik weet niet waar dat toe leidt. Kijk, grote voorkeur van ons is, en ook van het projectmanagement vanzelfsprekend, dat we nu eerst afkoersen op besluitvorming en dat gesprekken over tarieven tussen Ballast en Albert Schweitzer waar de gemeente ook een rol in kan spelen dat die na die ondertekening gaan plaatsvinden. Juist om te voorkomen dat we straks in een patstelling komen en, ja, dat Ballast op een gegeven moment zelf ook zijn knopen gaat tellen. Zo van, ja wat is dit nou?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

De heer Sleeking: Kaders die zijn afgesproken.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Sleeking: En hier hebben we een aanbod op gedaan.

Mevrouw Kruger: Ja voorzitter, ik herhaal gewoon de, dat het op zich volgens mij niet zo heel grote vragen zijn. En ik heb zelf ook toen ik mijn onderzoek deed naar alle andere parkeergarages, heb ik iemand van de gemeente aan de telefoon gehad en die heeft mij klip en klaar in een kwartier uitgelegd hoe het zit met hoe je parkeergarages bouwt en hoe dat zit met de getallen en noem alles maar op. En dan denk ik, dan kan er ook volgens mij heel makkelijk uitgelegd worden van wat dat dan voor problemen gaat opleveren als we dit op een andere manier gaan doen. En wat het dan gaat kosten, of wat het niet gaat kosten. En dat is iets, ja dat hadden we misschien eerst aan de voorkant moeten doen. Maar dat is iets wat we steeds bij alle projecten waar we vaak om vragen, kom nou eens een keer met redenen waarom iets niet kan. Wij horen vaak, nee dat kan niet want dat is te duur. Ja nogmaals, daar gaat, daar gaan wij over. Wat is te duur? Dus, nou ja goed, en dat is wat ik nu ook. Ik denk dat het mogelijk moet zijn om in een niet al te lange tijd antwoord te geven op de vragen die zelfs door de heer Van der Kruijff gesteld zijn.

De heer Sleeking: Ja volgens mij voorzitter is het een herhaling van zetten. Is er op een vrij heldere manier antwoord gegeven op de vragen die zijn gesteld. Als wij inzetten op een andere positie van die parkeergarage dan breek je automatisch de overeenkomst met Ballast Nedam op kan ik u voorspellen. Dat is echt de grootste angst die ik daarbij voorzie.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter?

De heer Sleeking: De planning is.

De voorzitter: Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Sleeking: De planning is dat dit.

De voorzitter: Nee, ik geef mijnheer Van der Kruijff het woord.

De heer Sleeking: Sorry.

De heer Van der Kruijff: Ja om te voorkomen dat misschien de heer Sleeking en ik langs elkaar heen praten qua de bedoeling die ik heb. Het is niet mijn bedoeling zeg maar de bodem onder de aanbestedingsovereenkomst vandaan te halen. Sterker nog, ik hoop dat u zo snel mogelijk die handtekening zet, en dat de bouw zowel van alle woningen als de parkeergarage uit de startblokken gaat. Dus dat moet zeker niet gebeuren. Op enig moment als die parkeergarage af is, of bijna af is, dan zal Ballast Nedam die in de markt gaan zetten met de bedoeling die aan een exploitant over te doen. Daar staat nu inderdaad het woord commercieel. En mijn enige vraag is, zou de gemeente op dat moment, en daar hoeft je de aanbestedingsovereenkomst niet voor te veranderen, mogelijk één van die partijen kunnen zijn die daar interesse voor toont. Dus dan ben je gewoon een bieder op de exploitatie. En of dat interessant voor ons is, dat zou ik uitgerekend willen zien. Maar je hoeft nergens te dralen of iets te veranderen in de aanbesteding en in de bouw en in de voortgang. Dat is de bedoeling niet.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, die vraag die zal ik echt mee terug moeten nemen van het college, want ik ga daar in mijn eentje geen uitspraak over doen. Ik weet niet of collega Van der Linden daar nog iets meer over wil zeggen dan dit? Of wij daar inderdaad voldoende aanknopingspunten over zien. Ja de omliggende omgeving, daar is al eerder over gesproken natuurlijk. Daar heeft collega Van der Linden ook al het een en ander over gezegd. Dat wij toch waarschijnlijk noodgedwongen tot uitbreiding van de blauwe zone moeten overgaan, waarbij de bewoners van het gebied daar gewoon een vergunning voor krijgen. En andere mensen daar alleen maar kort mogen parkeren. Mooi is het niet die oplossingen, zijn ook kosten aan verbonden overigens want ook dat moet worden gehandhaafd. Maar ja, als je inderdaad ziet, mevrouw Klein-Hendriks heeft absoluut een punt, dat mensen niet bereid zijn om nu voor die ene euro de auto in de parkeergarage te zetten maar dan naar de wijk uitwijken. Ja, plak er maar een plaatje aan, maar leuk is het niet. En een laatste punt wat dacht ik, moet ik even kijken wie dat nou binnenbracht, de onveilige sociale beleid. Ik dacht dat mevrouw Stolk was. Daarover heb ik de vorige keer al gezegd dat de nieuwe situatie er echt heel anders uit komt te zien. Vanzelfsprekend zal er op dat punt ook overleg zijn tussen de Albert Schweitzer en de exploitant van de parkeergarage. Maar zoals de ontwerpen er nu uitzien, dan komen mensen vanuit de parkeergarage eigenlijk uit op de Esplanade, dus een geheel verlicht gebied, en zal er een veel veiliger situatie ontstaan als de nieuwe parkeervoorziening is gerealiseerd. Ik kijk even naar rechts, voorzitter, of dat nogal aanvulling behoeft.

De voorzitter: Dan kijk ik naar links. Mijnheer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Kijk aan, dank u. Ja eigenlijk is het meeste gezegd, maar resumerend hebben we er gewoon met zijn allen wel belang bij dat we ten aanzien van

de parkeerdruk in de wijk, ten aanzien van het mobiliteitsbeleid van het ziekenhuis, en ook ten aanzien van het, nou, goed oplossen van die vragen op een locatie het goede overleg voeren in de nabije toekomst. En ik heb ook wel de aanwijzing dat dat gaat lukken. Dus daar kan ik u het beste over een poosje nog wat nader over informeren als we wat verder zijn. Want we hebben allemaal een aantal belangen die gewoon samenkomen wat dat betreft.

De voorzitter: Oké. Ik zie mijnheer Portier in de aanslag zitten.

De heer Portier: Ja ik, voorzitter, ik weet niet of u van plan bent om nog even een korte tweede ronde te doen, of dat we nu moeten reageren?

De voorzitter: Nou, reageren kan dus in een tweede ronde. Gaat uw gang.

De heer Portier: Dan is dit dan mijn tweede ronde. Een paar punten. A, niemand wil de overeenkomst zeg maar opbreken, of wil dat er vertraging optreedt. Ik denk dat we allemaal als raad enthousiast zijn over de woningen die daar gerealiseerd gaan worden. B, ik ben blij met de toezegging van de heer Sleeking dat hij toch naar het college gaat om het een en ander nog een keer uit te zoeken. En ten derde, ja er wordt gesproken over het subsidiëren van de medewerkers van het Albert Schweitzer ziekenhuis. Wat ik mij afvraag is of de medewerkers van het Albert Schweitzer ziekenhuis en de bezoekers niet de ontwikkelingen zeg maar over de Middenzone aan het subsidiëren zijn door middel van deze parkeergarage. Want reken maar even uit, als iedere parkeerplek zoals op de drukste momenten, zeg maar iedere week is er, of iedere dag is er een moment dat alle plekken bezet zijn. Dus als iedere van de 1500 parkeerplaatsen die er nu zijn een gulden, of een euro per dag opbrengt, ja dan brengt die parkeergarage 2 miljoen per jaar op. Maar waarschijnlijk nog veel meer. Dus je hebt straks een object dat over een afschrijvingstermijn van 30 jaar 60 miljoen zeg maar aan revenuen kent. Ja ik begrijp best wel dat dat belangrijke financiële.

De voorzitter: Mijnheer Schalken. Mijnheer Portier, ho even, mijnheer Schalken eerst.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter, bij interruptie, want dit is echt een rekenmethode die ze in klas 3 van de basisschool gebruiken. Want u heeft het helemaal niet over de kosten die worden gemaakt om die parkeergarage te realiseren die ook, nou ja, weer terugverdient moeten worden.

De voorzitter: En mijnheer Van der Kruijff daarop aansluitend.

De heer Van der Kruijff: Ja voorzitter, ik denk dat de redenering van de heer Portier in dezen helemaal geen steekhoudt. Wat wij op de Middenzone willen is woningbouwontwikkeling waar we ruim 700 woningen realiseren waar we allemaal blij mee zijn. Ik denk dat we over de as van die ontwikkeling ook een parkeergarage nodig hebben. En dat we die kunnen realiseren op een manier die qua parkeertarieven veel goedkoper is als dat je daar ooit los een parkeergarage zou aanbesteden. Dus die parkeergarage doen we niet voor het ziekenhuis, die doen we ten behoeve van de woningbouwontwikkeling die we allemaal willen. En daar heeft het ziekenhuis volgens

mij in die zin baat bij, € 4,00 is veel meer dan nu, maar als je het los had gedaan had het nog veel meer geworden.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Ja ik blijf toch even bij mijn redenering, dat we straks, er een object is dat over de levensduur, natuurlijk weet ik dat het ook wel gebouwd moet worden. '...' je hebt straks iets te verkopen wat misschien 10 miljoen kost om te bouwen en dat 60 miljoen op gaat brengen over een aantal jaren. Ja.

De heer Kleinpaste: Voorzitter?

De heer Portier: Als u andere rekensommen maakt vind ik het prima, maar dit is de orde van grootte. Het gaat om een orde van grootte. En ja, dat is gewoon een heel reële berekening. En dat betekent dus dat deze parkeergarage, en dat wordt ook gewoon gezegd in de gemeentelijke stukken, deze parkeergarage moet de rest van de ontwikkelingen mogelijk maken. Dan is dit toch niet zo'n vreemde redenering?

De voorzitter: Mijnheer Kleinpaste vindt geloof ik van wel. Gaat uw gang.

De heer Kleinpaste: Nou voorzitter, ik zou de heer Portier willen adviseren om mee te bieden voor de exploitatie op deze manier.

De heer Portier: Als de heer Kleinpaste het geld voorschiet, dan doe ik dat.

De voorzitter: Oké. Is er nog iemand die een aanvullende opmerking of een vraag wil stellen? In de tweede ronde. Nee, nee, nee, nee. Oké. Volgens mij komt er op het laatste wat u zei is dat meer een stellingname geweest en is het niet zozeer dat daar nog een vraag bij zat. Dan is mijn vraag aan de commissie als volgt. Wat nu? Gaan deze raadsinformatiebrieven naar de raad, waarbij u dan nog eventueel een opmerking kan maken? En dat u daarbij ook de antwoordbrieven voor kennisgeving aanneemt? Of is er nog iemand van plan om een motie in te dienen? Er ligt geen raadsvoorstel, het zijn raadsinformatiebrieven, maar een motie indienen kan natuurlijk altijd.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: De wethouder heeft een toezegging gedaan om nog het een en ander te onderzoeken. Dus als dit inderdaad naar de raad gaat, ik zou eerst even afwachten wat er uit het onderzoek komt.

De heer Van Verk: Nou voorzitter, ik heb de wethouder wel een toezegging horen doen. Namelijk dat hij het, dat hij daar geen antwoord op kon geven en dat hij dat eerste wilde terugbrengen in het college. Dat is de enige toezegging die ik heb gehoord. Dat is een procedurele. En dat is zeker niet dat hij dan daarbij zegt, en daarmee kom ik met de

antwoorden en de opvattingen van het college bij u terug. Buiten dat, ik ben bang dat de opvatting van het college is 'het kan niet'. Dus, en, in die zin ben ik geneigd om te zeggen van nou, de brieven zouden naar de raad kunnen. Maar wellicht dat we in de raad toch maar een motie moeten indienen om de wethouder wat pregnanter te bevragen en te vragen om te komen met de antwoorden op de vragen, de terechte vragen die de heer Van der Kruijff heeft gesteld. En daarmee is hij dan nu ook gelijk voorbereid wellicht op zo'n motie, en kan hij die antwoorden misschien al voorbereiden. Dat zou weer een stuk schelen.

De voorzitter: Nou, daar ga ik even ingrijpen. Want dan gaan we weer iets ingewikkeld maken wat volgens mij heel eenvoudig kan. Als het college toezegt met een antwoord te komen dan gaan we daar eerst op wachten. En dat is onder andere op de vraag die de heer Van der Kruijff heeft gesteld met betrekking tot als er nou op een gegeven moment een aanbestedingsverhaal komt, gaat de gemeente daar dan eventueel op mee bieden? Ik denk niet dat dat iets is wat u in een motie hoeft te zetten.

De heer Van Verk: Nee, maar dan hoor ik nu wel graag de wethouder zeggen dat hij antwoorden gaat geven.

De voorzitter: Volgens mij had de wethouder dat al gezegd.

De heer Van Verk: Nee, de wethouder heeft letterlijk gezegd ik kan hier geen antwoord op geven, dit moet ik eerst in het college brengen.

De voorzitter: Ja.

De heer Van Verk: En vervolgens brengt hij het terug in het college, namelijk de vraag zoals de heer Van der Kruijff die heeft geformuleerd, en krijgen we als antwoord terug, ja we hebben het er in het college over gehad, maar het blijft zoals het was.

De voorzitter: Ja dat zou kunnen.

De heer Van Verk: En daar neem ik geen, daar wil ik geen genoeg mee nemen. Ik vind dat het klip en klaar moet zijn wat dan de redenen, de argumenten zijn, de berekeningen. Want daar hoor ik een toch wel zeker de onwil bij het college om daar een antwoord op te geven.

De voorzitter: Nou zou ik u toch willen voorstellen om gewoon dit in technische vragen te hullen. Want we hebben het hier over raadsinformatiebrieven. En, dus ik zou u willen voorstellen om technische vragen te stellen waar dan nog een antwoord op komt. En dan kunnen de raadsinformatiebrieven verder voor kennisgeving naar de raad, want die kunnen toch niet gewijzigd worden door een motie.

De heer Van Verk: En dat kan dus betekenen dat die technische vragen aanleiding zijn om een motie in te dienen. Nee, de motie is ook niet op de, in de raadsinformatiebrief heeft geen besluit in zich mevrouw Koene, dat weet ik ook. Maar de raads, de richting die de gemeente of het college op wil gaan kan aanleiding zijn voor de raad om een

uitspraak te doen dat zij een wezenlijk andere richting op wil gaan. En daarvoor hebben we dan een motie nodig.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ja ik, de heer, ik hoorde de heer Van Verk zeggen van goh kunnen we niet aan de wethouder vragen of hij nu letterlijk daar antwoord op kan geven. En volgens mij, ja zou ik dat graag toch nu even van de wethouder willen horen, misschien kan hij prima met die antwoorden komen in plaats van het alleen maar abstract mee terug te nemen naar het college. Want ik zag hem net ook knikken toen ik aangaf van goh we zouden is wat eerder goed geïnformeerd moeten worden in plaats van 'het kan niet' en 'het is te duur', enzovoort. Dus ja nu gaat u uw hand voor uw mond houden zodat u niet kan knikken, maar misschien kunt u toch wel even antwoord geven.

De heer Sleeking: Nou voorzitter, aan de ogen van mevrouw Kruger mankeert niks volgens mij. Zelfs zonder bril. Nou ja, het ligt natuurlijk voor de hand dat ik u de reactie vanuit het college op de specifieke vraag van de heer Van der Kruijff, dat ik die reactie kan geven zodra ik die heb. Maar er ligt natuurlijk wel een hele principiële vraag aan ten grondslag. En tot nu toe geeft het college aan dat het niet de bedoeling is, ook niet omdat wij echt wat aarzeling hebben om de relatie met Ballast Nedam en de uitkomst van het hele traject niet te gaan frustreren en in de vertraging te komen, want ook zij kijken en luisteren mee met het hele traject. Hebben natuurlijk ook kennisgenomen van de discussie die we afgelopen keer met elkaar hebben gevoerd. Daar vindt natuurlijk ook het een en ander tussen plaats. En ja, nogmaals, de commerciële parkeergarage maakt een essentieel deel uit van de hele tender, van het hele project. Dat onderkent u zelf ook. Als u dat ter discussie gaat stellen dan, ja dan komen we straks vrees ik ook als het gaat om aanbestedingsrecht en dergelijke een hele vervelende positie. Maar ik zal u gewoon klip en klaar dat antwoord doen toekomen op de vraag die de heer Van der Kruijff heeft gezegd, met een onderbouwing voor zover we die nu kunnen geven.

De voorzitter: Kunt u daar ook een termijn aan hangen?

De heer Sleeking: Nou, dat kan volgens mij na de eerstvolgende collegevergadering. Volgende week.

De voorzitter: Oké. Laten we dat dan eerst afwachten.

De heer Schalken-den Hartog: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken-den Hartog: Ja, een procesvoorstel. Kunnen we nu gewoon besluiten dat die raadsinformatiebrieven gewoon ter kennisname naar de raad gaan. En op het moment dat we die raadsvergadering hebben en het antwoord geeft aanleiding tot iets, dan kan dat op die vergadering dan toch worden besloten? Want dan laat u die.

De voorzitter: Ik vind het leuk dat u even de taak van de voorzitter overneemt.

De heer Schalken-den Hartog: Nou, weet ik niet, maar.

De voorzitter: Nee, dat is een, dat is een heel goed voorstel. Volgens mij was dat ook mijn zelfde conclusie.

De heer Van Verk: Nou voorzitter, dan zou ik willen voorstellen dat het naar de raadsvergadering van 13 oktober gaat. Dan heeft de wethouder de tijd om te antwoorden.

De voorzitter: Dat is de eerstvolgende raadsvergadering.

De heer Van Verk: Is dat de eerstvolgende?

De voorzitter: Ja mijnheer Van Verk.

De heer Portier: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Portier. Als laatste.

De heer Portier: Ja wij zullen zeker met een motie komen naar aanleiding van dit verhaal. En misschien met meerdere, dat hangt nog een beetje van de antwoorden van de wethouder af. Dus maak er maar sowieso een bespreekstuk van.

De voorzitter: Nee mijnheer Portier.

De heer Portier: Gericht op de motie.

De voorzitter: Ja u kunt, u heeft altijd het recht om een motie in te dienen, maar ik heb het idee zo langzamerhand dat we als raad gewoon om onze zin door te drijven gewoon sowieso met moties zitten te strooien. Dus ik zou u wel het verzoek willen doen om mij dan nu op dit moment te vertellen waar u een motie op indient.

De heer Portier: Dat is een zeker een motie van afkeuren over de gang van zaken rond de inspraak. Er is mogelijk een motie rond het toch onderzoeken van een mogelijkheid om het in exploitatie te nemen. Tenzij de wethouder zelf al zegt van dat gaan wij gewoon doen. En proberen.

De voorzitter: Oké. Dus de ene is dus zeker, en de andere is dus een optie. Dan weten we in ieder geval wat we ongeveer kunnen verwachten. Dat is wel zo fijn om ons voor te bereiden.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ik doe eventjes gewoon zomaar even wat zeggen, en dat is misschien niet slim. Maar, kijk, wat u wil voorkomen voorzitter begrijp ik, is een hele discussie tijdens een raadsvergadering naar aanleiding van een Rib en een motie die dan wordt ingediend. Wat ik eigenlijk chiquer dan zou vinden, is als er een motie komt dat je eigenlijk in eerste instantie hier wat meer discussie over hebt in die commissie, zodat ook zelfs kan worden aangegeven of een bepaalde motie wel of niet gesteund zou kunnen gaan worden. Zodat je ook onzinnige moties, ik, sorry dat ik het woord zeg, maar moties die niet op enige steun kunnen gaan rekenen, dat die dan misschien gefilterd worden. Misschien is het niet slim dat ik dit zeg.

De voorzitter: Nee, dat is heel slim dat u het zegt. Alleen, of een motie onzinnig is of niet, is aan de indiener. Alleen, het is wel zo, en daarom vraag ik ook specifiek of de heer Portier kan aangeven wat zijn gedachten daarbij zijn, hetzelfde als dat we iets anders willen agenderen, dat we daarbij aangeven waarom we het willen agenderen. Je kan bij ieder stuk roepen dat je wel een motie in wil dienen, alleen is het dan wel zo handig om te zeggen waarom, want een raadsinformatiebrief is een Stand van zaken over staand beleid. Dus alleen op het moment dat je echt iets concreet wilt wijzigen kan je daar dan een motie op indienen. En dat gaat mijnheer Portier dus doen. En of we daar, als wij daar dan tegen de tijd dat het 13 oktober is en wij krijgen die moties in de raad en we hebben daar geen behoefte aan, dan kunnen we binnen 5 minuten klaar zijn. Oké. Dus, ja, nou ja goed. Ik bedoel, we kunnen het allicht proberen om het eens een keer binnen een fatsoenlijke tijd te doen. We gaan dus voor optie 2, die bij mij op papier staat. Dat is dus dat het op de raadsagenda komt te staan vanwege moties die ingediend worden. En dan wil ik bij dezen dit punt sluiten. En ik stel voor om even te pauzeren tot vijf voor half tien.

11. Beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet inzake Huis van Stad en Regio.

De voorzitter: Dames en heren, het volgende punt op de agenda is het beschikbaar stellen van een voorbereidingskrediet inzake Huis van Stad en Regio. Portefeuillehouder is de heer Burggraaf. Die luistert met ons mee. Die zit in de auto en die kan binnen nu en 10 minuten hier zijn. Maar alles wat u zegt kan dus door hem tegen u gebruikt worden. U wordt gevraagd om een voorbereidingskrediet van € 7.200.000 beschikbaar te stellen voor het maken van een aanbestedingsgereed plan voor de realisatie van het Huis van Stad en Regio. Inclusief parkeergarage. Het is vanavond aan de commissie, mevrouw Kruger, om de raad te adviseren over dit voorstel. Er staat een heel verhaal verder bij vanuit de commissiegriffier over waar, iets waar de heren Van der Kruijff en Van Verk eerder op gehint hebben. En dat is de inzet van gissen is missen in dit dossier. En de raad heeft afgesproken dat de raad besluit over de inzet van de tool Second Opinion. Want dit kan gevoelig liggen en het kan de nodige kosten met zich meebrengen. Als uit dit debat wat we met mekaar gaan voeren blijkt dat u deze tool wilt inzetten, dan kan u daar eventueel op 13 oktober een besluit over nemen. Vraag is dan of u wilt besluiten over, ook op dat moment over het voorbereidingskrediet. Of dat dat anders in december of in november. Andersom, november of december moet gebeuren. En of u wilt wachten tot eventueel een second opinion uitgebracht is. Goed. Voordat ik in

raadselen ga praten, lijkt het me verstandig om eens even mijnheer Van Verk, die zit me zo vragend aan te kijken, als eerste het woord te geven wat zijn bedoeling is. Gaat uw gang.

De heer Van Verk: Dank u voorzitter. 3 september hebben wij een besloten bijeenkomst gehad waarin er wat meer werd verteld over de wijze waarop de exploitatie en de investering zijn samengesteld. Op zich een helder verhaal, maar ik schrok een beetje van dat verhaal. Want ik herkende dat uit mijn, uit een vorig leven toen ik nog in de woningbouwwereld zat. Er wordt namelijk gerekend met de exploitatie, het bedrag wat we per jaar hebben. Dat is 3 miljoen geloof ik, even uit mijn hoofd. En dat kapitaliseer je en dan zeg je van nou ik heb een bedrag om te investeren, drie maal 30 jaar, dat is 90 miljoen, en dat ga ik gebruiken voor de bouw. En het probleem daarbij is, en dat maakte ik daar ook mee, dat je als je zo gaat rekenen dan kan je gaan toerekenen naar het gewenste bedrag. Want je moet een gebouw neerzetten, dat kost X. Er moet invulling aan worden gegeven, dat was Y. En er moet inrichting zijn, en dat is Z. En dat bij elkaar opgeteld geeft een totaalbedrag. En als je dan vervolgens gaat afschrijven dan kan je dat toerekenen naar het bedrag wat gewenst is. Niet wat nodig is, maar wat gewenst is. Want je kan met afschrijvingstermijnen kan je gaan zitten schuiven. Je kan zeggen van ja weet je, het meubilair dat hoort in vijf jaar afgeschreven te worden. Maar we doen eer wat langer mee waardoor je minder kosten maakt per saldo. Per jaar.

De heer ...: Maar voorzitter, mag ik een korte interruptie.

De voorzitter: Dat mag. Ik weet niet wie er rondzingt. Maar.

De heer ...: Ik weet het ook niet.

De voorzitter: Nou, gaat uw gang.

De heer ...: Ik was ook bij diezelfde besloten avond. En ik moet u eerlijk zeggen, en misschien gaat u dat helemaal niet zeggen, ik had niet het idee dat er op die manier was gerekend naar, met die afschrijvingstermijnen om daar op uit te komen. Dat, ik moet u eerlijk zeggen, dat gevoel kreeg ik absoluut niet.

De heer Van Verk: Nee, dat gevoel kunt u niet hebben, dat, en ik wil dat nog best met u delen dat gevoel. Want ik vond dat de presentatie van de ambtenaren en de extern deskundigen best solide was. Alleen ik weet dat zo'n methode wel op een gegeven moment zo kan werken. En natuurlijk weten zij dat goed te presenteren. Daar, dat is ook daarom hun manier van werken. Om te weten of nou die exploitatie in relatie tot die investering correct is moet je de parameters weten van de verschillende onderdelen. Die weten we niet. Daar hebben we geen inzage in. Om te weten of dat correct is moet je de bedragen weten die daarbij horen. Als raadslid vind ik niet dat we al die lange lijsten door moeten worstelen met al die afschrijf '...' en noem maar op. Dat is mijn taak niet. Ik zou graag een second opinion willen over de soliditeit van de berekeningen zoals die gedaan zijn. Dat vind ik bij een bedrag van – hoeveel is het? – ik geloof 73 miljoen in totaal vind ik dat niet een onterechte vraag dat je vooraf nog eens een keer bevestigd ziet door een andere partij dat wat daar staat inderdaad een goede, solide basis heeft.

Ik kan me in het verleden herinneren dat we het Energiehuis geloof ik wel 4 keer hebben laten toetsen op aangeven van een bepaalde partij.

De voorzitter: Dank u wel. Second opinion over de soliditeit over de berekeningen die er gedaan zijn. Mijnheer Van der Kruijff.

De heer Van der Kruijff: Voorzitter, dank u wel. Er waren natuurlijk aan de voorkant op een aantal aspecten nogal wat opmerkingen over bij het Huis van Stad en Regio gemaakt: hoe zit het nou met de flexibiliteit? Als je kijkt in aantallen vierkante meters, in aantallen werkplekken, in multifunctionaliteit, commercieel dan wel met een soort campusmodel, dat je ook andere functies erin zou kunnen huisvesten. Dat eerst even op de inhoud, waarvan wij zien dat in het voorstel wat nu voorligt dat er allemaal goed naar geluisterd is, dat het ook doorgerekend is en dat het er ook in verwerkt is. Dus dat scheidt om te beginnen al vertrouwen dat waar wij de risico's zagen, dat die er ook allemaal in verwerkt zijn en dat ernaar gekeken is. Er is natuurlijk een hele aanbesteding geweest waar volgens mij heel veel partijen bij hebben meegekeken, waaronder wij, ook externe partijen, die tot dit resultaat hebben geleid. Dus wij hebben niet de indruk, natuurlijk hebben we de budgetten ooit wel vastgesteld vanuit exploitatielasten en dat geëxtrapoleerd naar een investeringsbedrag, maar dat het uiteindelijk ook wel de optelsom die er gemaakt is naar tot welke investering dat leidt, dat dat gewoon een fatsoenlijke, vanuit de aanbesteding gespecificeerde berekening is geweest. Dus wij hebben daar niet heel veel aarzeling in zitten. Dus als je al tot een second opinion zou overgaan dan is het meer vanuit een soort risicomangement, omdat je denkt 'je weet maar nooit' als dat we één, twee, drie vanuit de stukken die we nu allemaal zien een aanleiding zien om dat te gaan doen of ergens een verdenking hebben of iets niet vertrouwen of ergens denken: dat is niet goed uitgezocht. Want dat is allemaal wat ons betreft niet aan de hand. Dan kom je op de vraag, er is natuurlijk die financiële presentatie geweest in beslotenheid, daar kon ik zelf niet bij zijn, maar mijn fractiegenoot Theo Oostenrijk was er wel. Als er eentje zich overal in verdiept en tot de bodem graaft is hij het wel. Toen ik hem afgelopen maandag in de fractie vroeg 'heb je daar nog ergens twijfels aan over gehouden?', zaten die niet hier op, maar zaten die nog meer op het vlak van: door de multifunctionaliteit en het eventueel extra kunnen inhuizen van andere functies hier en ook komen er misschien andere panden in de stad leeg te staan. Wat gaan we daar dan mee doen? Wat natuurlijk ook een hele terechte vraag is wat niet te maken heeft met de aanbesteding van het Huis van Stad en Regio. In de fractie hebben we er op die manier over gesproken: als wij niet die aanleiding zien en zelf ook daar niks in vinden wat je zou moeten onderzoeken, het alleen maar voor de zekerheid doet, dan is de vraag of je dit hele proces moet gaan optuigen. Want de andere kant is dat we in deze commissie ook hebben gezegd dat we het ook snel willen doen, dus dan wordt het een vraag tussen snelheid en kwaliteit. We hebben voldoende vertrouwen in de kwaliteit die nu voorligt om te zeggen: wat ons betreft hoeft er geen second opinion en kunnen we door met het aanbestedingskrediet beschikbaar stellen. Dan een laatste zin daarbij: temeer omdat al deze stukken ook aangeven dat er tussentijds bijstelling, monitoring en dergelijke allemaal mogelijk is en ook in het proces voorzien is. Dus we kunnen ook tussentijds hier de vinger aan de pols houden.

De voorzitter: Goed, daarna gaat mijnheer Burggraaf. Fijn dat u er nu live bij kan zijn. Dank, mijnheer Van der Kruijff. Ik zie de hand van mijnheer Kleinpaste. Gaat uw gang.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, ik stak mijn hand op omdat ik dit wel een logisch moment vond, omdat ik het in grote lijnen eens ben met de vorige sprekers, dus als ik dat nou zeg dan hebben we dat gehad en dan zijn we daar klaar mee. Ik bedoel, strikt genomen waren wij niet zo'n heel erg groot voorstander van deze hele ontwikkeling, maar dat besluit ligt er, dus daar gaan we voor. We kunnen het tussentijds goed monitoren en bijstellen. Gelukkig wees de heer Van der Kruijff daar ook op, dus dat komt dik voor elkaar. We zullen ook goed opletten, want overschrijdingen liggen bij dit soort hele dure projecten wel op de loer.

De voorzitter: Mijnheer Schalken.

De heer Schalken: Voorzitter, dank u wel. Ik hou het ook kort en net als de heer Kleinpaste kan ik me ook in grote lijnen aansluiten bij wat eerder is gezegd door de heer Van der Kruijff. Heel terecht dat de heer Van Verk een bepaalde partij noemt die in het verleden op diverse projecten heel erg kritisch was geweest. Ik moet u eerlijk zeggen dat ik daarom ook met veel interesse bij die avond op 3 september ben geweest, waarbij ik ook veel meer ben meegenomen in het hele proces en het totstandkomen van de berekeningen zoals die er liggen en het voorstel wat nu voorligt. Ik kan me niet voorstellen dat ik op die manier indertijd bij die andere projecten zo was meegenomen, dus wat dat betreft gaf me dat ook wel een veel prettiger gevoel om hier nu vanavond uit te kunnen spreken dat wat ons betreft we ook niet zo'n instrument nu nodig hebben om te kunnen zeggen: oké, we gaan deze stap nu maken. Want het is natuurlijk wel een voorbereidingskrediet van ruim zeven miljoen euro, u gaf het al aan, voorzitter. Dit is eigenlijk ook wel echt het 'go or no go'-moment. Wat dat betreft zeggen wij vanuit Beter Voor Dordt nu: we moeten ervoor gaan. Zeker ook met de opmerking die werd gemaakt: we blijven het tussendoor monitoren en we blijven het zeker ook strak volgen. We hebben nog een paar dingen en dat is het feit dat we ook nog worden geïnformeerd over die uitkomsten van die mogelijke gevolgen van die Covid-19 bij de verschillende gebruikers, daar zijn we wel erg nieuwsgierig naar. Maar ook omdat ons zo duidelijk was uitgelegd hoe we in dat campusmodel werken met die flexibele schil. Die flexibiliteit waar de heer Kleinpaste het ook over had, dat je ook nog wel kunt schuiven in de loop van de tijd. Met wellicht iets meer commerciële ruimte hebben we daar ook voldoende vertrouwen in en dat is weer een hele andere situatie dan bij bijvoorbeeld het Energiehuis of bij de ontwikkeling van de Sportboulevard. Sportpark is heel wat anders, daar gaan we het vanavond niet over hebben. Het laatste punt, wat we wel ook al eerder hebben aangegeven – en dat gaf volgens mij de heer Oostenrijk in een vorige bijeenkomst ook aan – is dat we met betrekking tot de bibliotheek Aan Zet, waarbij nu steeds in alle voorstellen staat dat er geen ontkomen aan is en dat het vaststaat dat we die met een aantal vierkante meters gaan faciliteren, wat betekent dat we dadelijk ook na de realisatie drie ton per jaar extra kwijt zijn aan de exploitatie van de bibliotheek, dat wij die moeten bijleggen. Wij zijn ook wel benieuwd wat uit die mogelijke gevolgen van dat Covid-19-onderzoek komt en wat dat betekent ook voor de bibliotheek en wellicht ook voor die vierkante meters die zij nodig hebben, die je wellicht ook aan een

commerciële partij als commerciële ruimte zou kunnen inzetten. Dus wat ons betreft blijft dat voorbehoud op die drie ton structureel voor de bibliotheek nog even staan. Dat was het.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Dank u wel, voorzitter. Ook wij kunnen ons met betrekking tot het verzoek van de Partij van de Arbeid aansluiten bij de woorden van de heer Van der Kruijff over de second opinion, omdat dat wat ons betreft nu niet direct aan de orde is. Voor de rest zijn we ook inderdaad positief over de flexibiliteit die in het plan zit. Corona is tijdelijk, maar de impact op de werkomgeving zoals we die kennen die is natuurlijk mogelijk verstrekkend en permanent, dus ook de flexibiliteit die in het plan zit en ook in het ontwerp van de opdrachtnemer die past daar volgens ons in. Ook het campusmodel als schaal bij mechanisme geeft daar een goede invulling aan. Blijft natuurlijk belangrijk om mee te geven dat de afstemming met de verschillende partijen in het proces – we lezen daarover ook in het stuk, daar zijn weer samenwerkingsovereenkomsten getekend – belangrijk om met die partners goed af te blijven stemmen, in het proces te blijven zitten, om daar geen scheefgroei in te krijgen. Het lijkt ons dan ook goed om het voorbereidingskrediet in ieder geval te verstrekken, anders komt er immers geen Huis van Stad en Regio. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Oké. Mijnheer Stolk.

De heer Stolk: Ik wil een heel kort woordje daarvan doen. Ik ga met mijnheer Van Verkeens om toch een second opinion te hebben. Het gaat er eigenlijk ook om, als ik kijk naar het verleden – naar Energiehuis en de Sportboulevard – dan is het misschien zinnig om dit mee te nemen.

De voorzitter: Dat was 'ie? Mijnheer Portier.

De heer Portier: Voorzitter, om te beginnen even over die second opinion. De heer Schalken heeft een roerend vertrouwen in het monitoren. Wij hebben ook de ontwikkeling van de fietsbrug gemonitord en uit die monitor kwam elk jaar dat het weer een miljoen of twee miljoen duurder geworden was, dus nu denken we een behoorlijk architectonisch complex neer te gaan zetten voor de prijs van een aantal fietsbruggen, laat ik het zo maar even uitdrukken. Dus ik weet niet hoe realistisch dat is, dus ik ben in ieder geval heel erg in die second opinion, dat lijkt me sowieso een randvoorwaarde. Daarbij moet ik zeggen dat naarmate het proces vordert ik er minder enthousiast over word. Er waren aan de voorkant al twijfels over het idee: bibliotheken erin plaatsen, de entree erin plaatsen. Organisaties die prima zitten op de plek zitten waar ze zitten en dan hebben we te weinig ruimte voor de medewerkers die dan weer extern geplaatst wordt. Nu wordt gezegd: misschien valt dat mee vanwege Covid-19. Maar we hebben ook nog eens een keer het Drechtstedenbestuur et cetera, dat erin ondergebracht gaat worden, wat een belangrijk aandeel moet gaan vormen, terwijl we juist bezig zijn ook met ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Portier: ... De hele herstructurering van de Drechtsteden.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik vraag me af, mijnheer Portier, bent u nu aan het pleiten voor meten is weten en een second opinion of zegt u heel andere dingen? Want ik bedoel, daar is net ook al voor gepleit en dan bent u nu een beetje aan het onderbouwen, volgens mij.

De heer Portier: Als u even de laatste zinnen afwacht van wat ik heb te zeggen. Dat was één van de dingen waarom we van tevoren enthousiast waren. Waar we nog minder enthousiast van werden was toen 1300 Dordtenaren gestemd hadden over een ontwerp, dat dat aan de kant gekegeld werd door 4 mensen van buiten Dordt die in ieder geval niet gekozen zijn. Wat ook betekent volledige afbraak en niet hergebruik, want we praten altijd over circulaire economie. In het voorstel wat de Dordtenaren wilden werd er hergebruikt, daar is ook al geen sprake meer van. Dus het kan zijn dat op het moment dat die second opinion er is dat wij tot de conclusie komen: nou, wat ons betreft hoeft het eigenlijk helemaal niet meer of zeker niet op deze manier. Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Verder nog iemand? Nee. Mijnheer Burggraaf, aan u.

De heer Burggraaf: Dank u wel, voorzitter. In ieder geval fijn om te horen wat ik van de heer Van der Kruijff en de heer Schalken terug hoor is dat het een stuk is waarin u veel aspecten terugziet in de verschillende momenten dat we het hier met elkaar over hebben gehad goed geadresseerd zijn. Mijn aarzeling zit er een beetje in dat ik me nu even afvraag of iedereen hier nu ook echt het voorstel, daar hun bijdrage op hebben geleverd of dat iedereen zich nu alleen heeft gefocust op het vraagstuk: willen we een 'gissen is missen'? Maar ik weet niet of dat kan, maar ik zou die vraag wel even terug willen stellen, misschien voor de tweede termijn, in de zin van: ik heb nu een aantal mensen gehoord over of ze een 'gissen is missen'-instrument willen hebben, ik heb maar van een enkeling gehoord inhoudelijk over het voorstel, dus ik wel even nieuwsgierig ben of dat daarmee is omdat daar ook verder geen vragen of opmerkingen over zijn of omdat u zich in uw woordvoering alleen maar op het instrument 'gissen is missen', dat vraagstuk heeft gebogen? Maar goed, dan even kijken naar de vragen die gesteld zijn. Dat ging deels in op nog de Covid-effecten. Dat hebben we inderdaad aan de voorkant van het proces goed gedaan door met elkaar vaststellen: laten we nou niet een kantoor neerzetten waarin de aantal vierkante meters ook precies passend zijn voor het aantal vierkante meters dat we nodig hebben om de partijen te huisvesten, maar laten we een flexibele schil eromheen bouwen van 10.000 vierkante meter die je niet in het nieuwe kantoor vestigt, maar in panden eromheen. Het zou nog steeds hartstikke mooi zijn als dat kan, want je ziet namelijk, dan kan je ook weer wat meer kantoorfuncties en werkfuncties in de stad toevoegen, maar het geeft tegelijkertijd ook nu het comfort dat je met het meer thuis werken, wat we zien ontstaan en wat zeker voor een deel ook echt wel van blijvende aard zal zijn, om daarmee de mindere ruimtevraag te kunnen opvangen en niet met meters over te blijven in dat nieuwe kantoor. Daar werd een opmerking gemaakt over de bibliotheek. Daar zit vooral meer inhoudelijk de grondslag achter dat daar een concept achter staat waar deze ruimtevraag uit voortkomt. Dat is niet zozeer een aard van werkplek, maar meer een type activiteit die je neerzet die

daarmee die ruimtes vraagt. Natuurlijk zal ook de bibliotheek worden meegenomen in de verdere verkenning die we hebben aangekondigd: wat zijn die Covid-effecten nou op de lange termijn en wat betekent dat nou echt voor het ruimtebeslag? Maar ik verwacht daar eerlijk gezegd niet heel veel verandering in, omdat het nogmaals vooral een keuze is voor het concept wat je neerzet. Daar zit – dat stond ook al bij die analyse – uiteindelijk even los van of je een Huis van de Stad gaat of niet, als je die visie wil blijven volgen dan zit daar een grote ruimte vraag en een grotere financiële bijdrage en exploitatielasten bij. Dat merkte de SP, die er nog gaandeweg wat minder enthousiast is geworden over het ontwerp, als ik dan hoor op welke aspecten het is dan kan ik die eigenlijk niet goed plaatsen, want uiteindelijk hebben we hier een ontwerp dat voor een deel in houtbouw is, waarbij het sloopproces wat er is, waar we ook al een circulaire verkenning op hebben gedaan, om dat ook echt passend bij wat we als ambitie hebben hier als gemeente, om bouwafval weer te hergebruiken en circulair te gebruiken, om daar ook een toonaangevende rol in te vervullen. Voor wat het selectieproces heeft u zelf het reglement vastgesteld waarin u heeft bepaald: het is verstandig om daar mensen neer te zetten die expertise hebben, die bijvoorbeeld kijken naar het klimaat van het gebouw en anderen die kijken naar het werkcomfort er in en weer anderen die juist kijken naar het ontwerp aan de buitenkant. En ook: is dat ook een Dordtse vertegenwoordiging, die juist ook vanuit het meer Dordtse gewortelde bekeek? Dus dat proces heeft u zelf zo ingericht en daar is dit voorstel uiteindelijk uitgekomen en denk ik een mooi, flexibel ontwerp ook uitgekomen, dat heeft zich even in die latere fase – want er waren nog wat vragen waarbij we nog in de ruimte vraag ook moesten gaan schuiven – ook heeft gebleken dat dat ontwerp ook echt goed flexibel in elkaar zit en dat het de ruimte geeft om in het gebouw zelf ook echt in de toekomst flexibel te kunnen schuiven op het moment dat je een andere ruimte vraag hebt. Dan als laatste het verzoek van de Partij van de Arbeid voor de second opinion. Ik kan het heel goed volgen, wat de heer Van Verk zegt: we hebben er bewust voor gekozen om uiteindelijk hier vooral naar life cycle costs te kijken. Dus daarmee kijk je ook echt duurzaam naar uiteindelijk: wat zijn nou je totale exploitatielasten? Om even heel gechargeerd te zeggen, je zou kunnen zeggen: als ik een goedkope installatie er inzet dan ben ik bij aanvang goedkoop uit, maar dan ga je gedurende die exploitatie heel erg veel last van krijgen, want dan moet je opeens na vijf jaar constateren dat je heel veel meer moet investeren om hem wel weer goed werkend te krijgen. Dus dat is de grondslag geweest om echt naar die life cycle costs te kijken. Maar ik begrijp ook het punt dat u zegt: ja, maar wat zijn dan die parameters waarnaar je toerekent? Want daarmee kan je ook inderdaad met andere afschrijvingstermijnen het een stuk goedkoper maken, dat is een beetje wat u eigenlijk zegt, wat dan uiteindelijk niet realistisch is. Ik denk dat we dat gewoon heel eenvoudig ook nog voor de behandeling van de raadsvergadering aan u inzichtelijk kunnen maken, welke parameters we gehanteerd hebben daarin. Dat zijn gewoon de standaard parameters die u ook onder andere in verschillende beleidsuitgangspunten al heeft vastgelegd en via de BBV ook zijn vastgesteld: dit is de afschrijvingstermijn, et cetera, de rekenrente waar u vanuit moet gaan. Dus wat mij betreft delen we dat gewoon nog voor de raadsvergadering en dan hoop ik wel dat we ook met elkaar bij die raadsvergadering op het punt kunnen staan dat we zeggen: ja, er ligt een goed voorstel, we kunnen een stap verder. Want het is ook een proces waar we echt de tijd voor hebben genomen, meer tijd nu al dan we van tevoren hadden verwacht

en dat is goed, want daardoor hebben we ook zorgvuldige besluitvorming. Maar we zitten nu ook wel op een punt, dat willen we ook voor de gebiedsontwikkeling daar niet in de knel komen te zitten, dat we graag daarin voortgang willen houden. Dus ik hoop dat als we hem zo kunnen opzetten dat we u dan tegemoet kunnen komen aan de vragen die u heeft gesteld aan de voorkant als grondslag voor uw second opinion.

De voorzitter: Mijnheer Van Verk.

De heer Van Verk: Dank u, voorzitter. Dank u, wethouder, voor in ieder geval de tegemoetkoming met de informatie die mede zou kunnen bijdragen tot. Ik ga u nog niet toezeggen dat dat per definitie betekent dat we dan niet meer gaan pleiten voor, maar het zou wel een heel stuk helpen wanneer we dat inzicht krijgen en het vertrouwen krijgen, het gevoel krijgen – het vertrouwen is er wel – maar het gevoel krijgen dat het ook inderdaad niet toe berekend wordt na, want daar gaat het eigenlijk om. Dat is één. U vroeg in uw inleiding om een reactie op het voorstel als zodanig, los wat daar al door sommige mensen van is gezegd, die mis ik. Ik weet niet of dit het juiste moment is of dat dat in een later stadium moet, maar ik mis een risicoanalyse volgens de methode die we ooit – daar ben ik de naam inderdaad van kwijt – maar die we ooit hebben vastgesteld. Volgens mij zitten daar een drie- of viertal risico's in bij de ontwikkeling van dat pand, namelijk de bibliotheek, de regio, de commerciële activiteiten en entree. Dat zijn vier partners die moeten toetreden tot dit pand, een bijdrage dienen te leveren en daar zitten risico's aan. Als we inderdaad gaan besluiten om op 31 december 2021 de regio op te heffen dan betekent dat dat er opeens een hele andere dynamiek is, waarbij je je moet afvragen of dan de regio nog wel bestaat en in dat pand gaat. Je moet maar even met man en paard, dus moet daar hier in dit verhaal al niet de risicoanalyse, waarbij je zegt: de kans dat dat optreedt is klein dan wel middel dan wel groot. U kent de methode vast ook wel. Als dat in een later stadium komt dan hoor ik dat graag.

De heer Burggraaf: Voorzitter, op zich kan ik die denk ik nu al makkelijk toevoegen, want het is wel iets waar we zelf ook natuurlijk naar gekeken hebben in aanvang. Er zijn een aantal dingen die we daar gedaan hebben om dat risico te verkleinen. Dat is enerzijds door in de aanvang een samenwerkingsovereenkomst te sluiten die we nu ook weer sluiten met partijen, waarbij we ook echt sterk hebben gekeken naar de huidige huisvestingslasten en dat ze voor marktconforme huur ook zo meteen weer op de nieuwe plek terechtkomen. Daar is ook vanuit de gemeenschappelijke regeling heeft daar ook zelfstandig voor een huisvestingsvraagstuk ook extern een toetsing laten doen. Ja, maar als we daar naartoe gaan betalen we dan ook marktconform en is dit inderdaad de juiste keuze? Dat is daar toen ook bevestigd, dus dat geeft ook ons wel weer een extra comfort weer dat we ook op de goede weg zijn met dat nieuwe kantoor. Als u dan zegt: hoe gaat dat er ooit in de toekomst uitzien? Dat klopt, we hebben daar een discussie over, maar dan zal het niet zo zijn dat als we het anders organiseren dat we dan opeens met heel veel minder personeel zullen zitten. Want het is uiteindelijk: het werk moet wel gedaan worden. Dus als je het hebt over de zaken die we via de sociale dienst doen, via het servicecentrum et cetera, dat is niet dat dan opeens die werkplekken verdwenen zijn. Dus ik zie het meer als een governance-vraagstuk: hoe richt je het anders in? Dan dat het is in de zin van: je hebt het opeens heel anders

georganiseerd en je hebt er andere poppetjes zitten. Voor de entree, VVV, door de marketing is het ook gewoon een doorzetten van wat je nu aan activiteiten hebt zitten. Ook daar zit ook gewoon weer de toets op die huisvestingslasten. Voor de bieb, dat is gewoon puur een vraagstuk van de visie die u heeft. Als u inderdaad zegt op een gegeven moment: we willen toch een andere visie met de bibliotheek. Dan zou dat een andere richting op kunnen gaan. Tegelijkertijd zien we het ook wel in deze ontwikkeling als juist een zeer belangrijke pijler onder wat je neerzet, omdat je graag wil dat je een gebouw hebt die voor de eerste twee, drie verdiepingen, de publieke ruimte, er ook echt leven is. Het is wel een trekkende functie die juist de sfeer bepaalt van zo'n gebouw. Uiteindelijk bent u zelf de subsidieverstrekker voor de bibliotheek, dus de afhankelijkheid van de inkomsten van de bieb, dat risico kunt u wegstrepen, want daarvoor zit u zelf aan de knoppen.

De heer Van Verk: Voorzitter, toch even bij interruptie. Er is geen twijfel over mogelijk dat de ontwikkeling van de bibliotheek in de richting van het nieuwe stadskantoor, dat wij die ondersteunen, dat hebben we van meet af aan gedaan en dat zullen we ook blijven doen. De opmerking dat wij zelf aan de knoppen zitten, dat klopt. Maar als ik dat nou eigenlijk zou optellen bij de huisvestingslasten dan krijg ik alweer een ander plaatje, maar laten we dat nou niet doen. Maar wat ik wel zie is dat er binnen het bibliotheekwezen een ontwikkeling gaande is waarvan je je kan afvragen waar dat toe leidt op de termijn. Boekwinkels die vallen op dit moment, op dit moment schijnen ze het goed te doen in de coronatijd, maar daarvoor vielen ze bij bosjes om vanwege het feit dat mensen elektronisch gingen lezen. Bibliotheken hebben daar ook last van. Het is de vraag of de huidige bibliotheek in de vorm zoals die nu bestaat over tien jaar nog bestaat en nog dezelfde ruimtebehoefte heeft. Want als alles elektronisch gaat dan hoef je niet eens meer naar die bibliotheek toe. Dus met dat soort scenario's zou je kunnen bedenken: wat zou dat dan op termijn betekenen? Want het plan wordt wel voor dertig jaar weggezet.

De heer Burggraaf: Dat klopt en daar kan ik in zijn algemeenheid van zeggen – ik hoop dat u de presentatie ook heeft teruggekeken met de architect – en daarvan hebben we nu vanuit het structuurontwerp waar de jury voor gekozen heeft, die had nog een aantal vraagstukken, dat is verder uitgewerkt, maar daar heeft zich ook aangetoond dat het gebouw heel flexibel is opgezet in zijn vorm. Dat geef je, mede met het feit dat je nu al in deze fase met meerdere verhuurders moeten werken, dat betekent ook dat als wij als de rol van gebouwbeheerder neerzetten dat je dat in die fase ook echt ontwikkelt, dat je natuurlijk met meerdere huurders te maken hebt betekent ook dat je het zo moet inrichten dat je flexibeler bent in je ruimte in het kunnen veranderen van verschillende ruimtebehoeftes of misschien van andere partijen in de toekomst waarvan je nu zegt 'een logische huurder', maar in de toekomst zegt: of tien jaar is dit niet meer een logische partij, moeten we een ander erin schuiven. Daar is het gebouw echt op ingericht en als we hiermee verder gaan, gaan we ook een bouwdirecteur van extern binnenhalen die het hele project gaat begeleiden en die ook daar vanuit de markt ervaring mee heeft, dat je iets neerzet wat niet gemaakt is voor het stadskantoor met alleen maar je eigen meters, maar gemaakt is en gedwongen wordt om dat voor verschillende gebruikers inrichten, zodat je flexibel bent in de toekomst en op een

eigenlijk gestandaardiseerde manier eenvoudig ook weer een andere gebruiker kan inschuiven. Dat is een klassieke fout in het verleden: als je het voor één gebruiker bouwt, de gebruiker verandert en het gebouw was daarvoor perfect, maar voor elke andere gebruiker is het niet geschikt. Dat heb je hier, doordat je nu op deze manier werkt, is dat risico gewoon veel kleiner in de toekomst. Dus ik denk dat dat gewoon goed in de ontwerpfase hier is ingebouwd.

De voorzitter: Ik wou zeggen: iemand nog? Ik dacht even: nee, niemand, iedereen is tevreden. Mijnheer Portier niet.

De heer Portier: Even een korte reactie op dingetjes die de wethouder gezegd heeft, ik zal geen lang betoog houden. De wethouder zegt: als raad hebben we die zelf vastgesteld voor we dit proces gingen lopen. Dat klopt, als raad hebben we dat vastgesteld. Ondanks wat mevrouw Hendriks daarover denkt ga ik niet op alles waar ik het niet mee eens ben een motie of een amendement indienen, dus dat is ook in dit geval niet gebeurd. Een laatste opmerking: als we toch € 300.000 extra over hebben voor de bibliotheek dan zou ik liever hebben dat we dat besteden om die van 08:00 uur tot 23:00 uur, 6 dagen in de week en ook op zondag tijdens winkelopeningstijden, want anders krijgen we problemen met de christelijke partij, om de bibliotheek open te houden, zodat je niet als jongere denkt: goh, ik ga eens naar die bibliotheek om toch eens een krant te lezen, een boek te bekijken, informatie opzoeken, huiswerk te maken. Dat je 75% kans hebt voor een gesloten deur te komen te staan.

De voorzitter: Waarvan akte. Verder nog iemand? Nee, dan ga ik even de vraag aan u stellen of op zich het voorstel voldoende is behandeld – gezondheid – en of het in principe als hamerstuk naar de raad kan. Ik zie mijnheer Van Verk al denken, daarom kijk ik ook naar hem, omdat hij de enige is eigenlijk nog die waarschijnlijk de informatie van de wethouder eerst af wil wachten alvorens een besluit te nemen.

De heer Van Verk: Laten we daar nou lekker soepel in proberen te zijn. De wethouder heeft toegezegd die informatie snel te sturen. Ik verwacht dat dan ook snel. Dan zou het voorstel naar de raad kunnen gaan als hamerstuk en blijkt nou dat we toch twijfels houden, dan kunnen we alsnog middels een motie de zaak als bespreekpunt doorschuiven.

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De voorzitter: Dan waarschijnlijk met het doel om dan een second opinion te vragen over de informatie die u nog niet gekregen heeft. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Exact, ik hoef niks meer te zeggen. Dank u wel.

De voorzitter: Helemaal goed. Dan hebben we dit zo afgeconcludeerd, om even een rotwoord te gebruiken.

De heer Van Verk: Wat voor woord?

De voorzitter: Een rotwoord. Wat verstond u?

12. Planpresentatie herontwikkeling voormalige Leen Bakkerlocatie (Burgemeester de Raadsingel 95a)

De voorzitter: Dan gaan wij over naar de planpresentatie, dan is agendapunt 12. Herontwikkeling voormalige Leen Bakkerlocatie. Wij maken geen reclame, maar dat is nou eenmaal de duiding van het pand. Burgemeester de Raadsingel 95a, heet dat officieel. De portefeuillehouder hiervan is de heer Sleeking. Als het goed is is aanwezig de heer Oomen van BVR Vastgoedontwikkeling uit Roosendaal en de heer Van Schaik van EGM Architecten hier uit Dordrecht. Zij zullen zo meteen het plan voor de herontwikkeling van deze locatie presenteren. Een overzicht van de eerste reactie van omwonenden die heeft u ook al kunnen aantreffen bij de stukken voor vandaag. U kunt de architect bevragen en het is de bedoeling om later in het jaar nog een sprekersplein te organiseren en dan kan daarna het één en ander eventueel door voor uitwerking. Goedenavond. Er komen drie heren binnen terwijl ik er twee heb aangekondigd, maar ongetwijfeld zijn de taken goed verdeeld. De presentatie.

De heer Oomen: Goedenavond, ik ben Anton Oomen van BVR Groep uit Roosendaal. Ik ben als projectontwikkelaar betrokken bij de herontwikkeling van de voormalige Leen Bakkerlocatie aan de Burgemeester de Raadsingel. We hebben opdracht gekregen van Thuredrecht Residence voor de herontwikkeling. Zij zijn de nieuwe eigenaar sinds begin 2019 van de locatie. Wij hebben EGM Architecten betrokken voor het stedenbouwkundig ontwerp en het gevelontwerp en we hebben Karres en Brands, landschapsarchitect uit Hilversum, betrokken voor de landschappelijke invulling van het plan. De locatie is u denk ik bekend. Het huidige bestemmingsplan laat een hoogte toe – ik ga iets te snel – we hebben een aantal locatieonderzoeken uitgevoerd. Ik zal ze niet allemaal benoemen, ik zal me beperken tot met name de belangrijkste, dat is het milieukundig bodemonderzoek en flora/fauna. Het milieukundig bodemonderzoek heeft aangetoond dat er een vrij ernstige bodemverontreiniging op de locatie aanwezig is. Ook de grondwaterstand is vrij hoog, die zijn we aan het monitoren de komende jaren. Dat heeft ons doen besluiten om de parkeervoorziening dus niet ondergronds, maar op maaiveldniveau aan te brengen, dit ook gelet op de funderingen van omliggende monumentale panden en dergelijke. Het flora/fauna-onderzoek heeft naar voren gebracht dat er vleermuiskoppels op het terrein aanwezig zijn en de huismus. Wij hebben daar inmiddels ontheffing voor de regelwetgeving ontvangen vanuit de Veiligheidsregio en mitigerende maatregelen aangebracht in omliggende panden. We hebben de locatie ook onderzocht met betrekking tot het aanwezige groen, dus wij hebben het terrein ingemeten qua hoogte, qua omvang, we hebben alle bomen ingemeten, de plaatsen ingemeten, de diameters, de kruindiameters en het aantal bomen en de soorten en de levensverwachting van de bomen. Omdat de afgelopen dertig jaar is er eigenlijk weinig onderhoud gepleegd en dat zie je ook terug aan de kwaliteit van bomen. Daaraan gekoppeld hebben we een iTree-berekening gemaakt, dat is een nieuwe methode om de waarde van de bomen te bepalen. Dat heeft dan te maken met wateropname, hittestress, CO2 en dergelijke. Dus wij hebben nu een nulmeting van het huidige bomenbestand, wat daar de waarde van is en dan is het

uitgangspunt dat vijf jaar na oplevering diezelfde waarde gehaald wordt met de bestaande bomen die we hebben kunnen behouden en eventuele nieuwe aanplant. Dus dat is de basis van de iTree-berekening. We hebben ook de ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter?

De heer Oomen: ... Japanse Duizendknoop aangetroffen, misschien ook bekend. Het is een vrij agressieve plant en die zijn we aan het bestrijden inmiddels. We hopen dat die volgend jaar of dat jaar erop in ieder geval dusdanig bestreden is dat die verder geen schade kan aanrichten in de toekomst aan eventueel funderingen, rioleringen en andere zaken. We hebben een quick scan laten uitvoeren in het kader van de externe veiligheid. Dat heeft te maken met de spoorlijn die aan de overzijde ligt. Er zijn een aantal bouwkundige voorzieningen die wij moeten aanbrengen in het plan en de calamiteitenontsluiting van het spoor af, dus richting de singel. Daar zijn we op dit moment in overleg met buurtbewoners om te kijken hoe dat we die kunnen realiseren, dus dat is iets wat nog in ontwikkeling is.

De voorzitter: Mijnheer Oomen, even een vraag. Sorry, want mijn mevrouw Kruger die heeft volgens mij een vraag, maar wat zullen we doen: zullen we eerst even de heer Oomen zijn presentatie laten doen en onze vragen opschrijven? Ja, oké, doen we dat. Gaat u verder.

De heer Oomen: Ik heb nog een heel klein deel en dan zal Arno van Schaik, de projectarchitect van EGM Architecten, het plan verder toelichten, dus dan is er altijd nog gelegenheid voor beantwoording van vragen. Het huidige stedenbouwkundige plan laat een bouwhoogte toe van dertig meter op de bestaande footprint van het huidige pand. Omdat wij dieper willen bouwen, het perceel in, is dat een reden om een bestemmingsplanwijziging in te zetten en daar dus de RO-procedure voor te volgen. We hebben een aantal stedenbouwkundige randvoorwaarden van de gemeente meegekregen en die hebben we vertaald in het stedenbouwkundig plan, waar Arno waarschijnlijk de verdere toelichting op gaat geven.

De heer Van Schaik: Goedenavond, Arno van Schaik, ik ben architect bij EGM Architecten. Zoals Anton introduceerde: wij zijn betrokken bij het ontwerp stedenbouwkundig en het architectonisch ontwerp van de herontwikkeling van deze locatie, de oude Lips-fabriek op deze plek. Daar zal vervangende nieuwbouw voor gemaakt worden. Kijken we naar de opgave en de plek in de stad – ga ik toch even nog een paar slides terug – is het natuurlijk een kort front langs de Burgemeester de Raadtsingel. De voorkant van de oude Lips-fabriek waar Leen Bakker als laatste in heeft gezeten met een vrij diep kavel. Dat perceel is ook wat minder diep geworden door wat verschuivingen van het eigendom van de grond, maar desalniettemin is het een diep kavel. We hebben eigenlijk adviezen neergelegd om daar op die plek een vaker voorkomend, met name in de historische binnenstad, maar ook in de negentiende-eeuwse schil, een hof te maken op deze plek, met een kwalitatief goede buitenkant, maar met een heel erg stevig hart vanbinnen, waar de collectiviteit voor de bewoners en de kwaliteiten aan toch een drukkere weg en het spoor, om daar in dat hart een kwalitatief hoogwaardige binnenruimte van te maken. Rond dat hart staan de bebouwing

en zullen de woningen gelegen zijn en hebben we gezocht naar een aansluiting tussen de lage bebouwing langs de Spuiweg en de hogere bebouwing van het nieuwe kantoor wat ernaast gelegen is. Vervolgens hebben we gezocht: wat is nou de korrel op deze plek? Je hebt natuurlijk het '...', een ontzettend aantrekkelijk gebied, maar we hebben de schouw eigenlijk van de stedelijke wanden die daar voorkomen – de elementen, de schouw langs de Burgemeester de Raadsingel, de sprongen die daarin zitten, de kenmerkende knik die in de Burgemeester de Raadsingel zit richting het spoor – hebben we die maat opgepakt en door gestempeld. Dat is in feite het front geworden waarbij we het hof met het hart, het tweede plaatje, een verbinding maken als – dit is een schema – hoog van dat nieuwe kantoor naar meer laag naar de achtergelegen historische bebouwing en heel duidelijk een voorplein, het binnenhof en het achter gebied met elkaar te verbinden, die in dag situaties ook open kan zijn en waar bewoners gestimuleerd worden om, daar moet een collectieve ruimte ontstaan. Daar zitten de voordeuren ook aan van de eengezinswoningen bijvoorbeeld, daar zitten ook entrees van de appartementengebouwen aan en dat vormt het hart van het gebouw straks. Dat is natuurlijk de zorgvuldigheid waar we mee om zijn gegaan. Toch even toelichten, dat ben ik vergeten te zeggen: we hebben meerdere sessies gehad, zowel met Stedenbouw, met de brandweer voor de veiligheid van het spoor, om uiteindelijk tot dit stedenbouwkundig gedragen model, vanuit die Stedenbouw. Bij Welstand is dit ook getoetst en die heeft positief gereageerd. Ook in het AD heeft het nog gestaan, met een aantal kanttekeningen, maar dat is voor de verdere planuitwerking voornamelijk. We lopen op van circa 16 meter richting 31 meter aan de Burgemeester de Raadsingel, om vervolgens af te bouwen naar circa 13 meter voor het rechts bovengelegen appartementengebouw en de eengezinswoningen die eromheen liggen. Wat daarbij een belangrijke is, is dat we de kortste afstand achter de eengezinswoningen heel bewust de kap schuin hebben gemaakt om ook dat aanzicht van die woningen daar, die er het dichtst opstaan, om dat zachter te maken. Dit is even, links, de visuele verbindingen die we proberen te maken, door een entree, door trappenhuizen. Dat eerste plaatje is waar Welstand een kanttekening heeft gezet: dat moet kwalitatief goed verbonden zijn. Dus de Burgemeester de Raadsingel met dat dek, daar werd ook aandacht voor gevraagd. Hoofdzakelijk wonen, 65 appartementen en 11 eengezinswoningen met in de plint ruimte voor commerciële functies aan de Burgemeester de Raadsingel. Klein-commercieel, want je hebt natuurlijk een beperkte oppervlakte. De inrit van de parkeergarage via de bestaande inrit ook voor de huidige parkeerplaats achter de Leen Bakkerlocatie. En diverse invloeden van het spoor en de beoogde vluchtrichting in geval van calamiteiten. Er zijn gesprekken met het naastgelegen perceel om over dat perceel te vluchten richting noordelijke richting, van het spoor af. Dit even: in totaal het aantal bouwlagen in een diagram. Oplopend van 4 eengezinswoningen naar appartementengebouw 5, 6 tot 9 lagen. Daar hebben we Karres en Brands gevraagd om een visie te maken voor dat landschappelijk ontwerp. Dat vonden we belangrijk om daar goede plek van te maken, dat het verbonden was met de omgeving, een goede aansluiting naar de omgeving en ook naar de Burgemeester de Raadsingel. Dat gebied bestaat – dan zal ik zo even toelichten – dit is in het kort eventjes de plattegrond die erbij hoort. Rechtsonder de hoofdentree, daar kan goed iedereen naar binnen, kun je het dek op en worden de appartementen omsloten. Het rechter plaatje laat eigenlijk duidelijk zien: al die donkere pijltjes zijn alle entrees rond dat hof, om dat een levendig

gebied te maken. Hier zal ik u verder niet mee belasten. Wat wel even goed is om inzichtelijk te maken is de afstand van het huidige gebouw tot aan de omgeving en hoe dat in de nieuwe situatie eruit gaat zien. Rechtsonder is aangegeven in dat donkergrijze vlak hoe de snede is genomen. Deze is van zuid naar noord genomen. Daar gaan we eigenlijk van een 71 meter afstand tot de bebouwing naar nu, naar 44 meter tijdens de nieuwbouw in nagenoeg dezelfde hoogte als de naastgelegen bebouwing. In de achtergrond aan de bovenkant het nieuwe kantoor gezien en de contouren van het appartementengebouw wat er dan straks voor komt te staan. Dit is weer de snede waar ik net over sprak, de onderste snede, de eengezinswoningen, dus de dwarsdoorsnede. De kap die aan de achterkant gemaakt is om die aansluiting zachter te maken en op de kortste maat gaan we van 26 meter zoals het nu is, wat in theorie volgens het bestemmingsplan 30 meter hoog mag zijn, gaan we naar 27,5 meter in een beduidend lagere maat. Als we dan kijken naar de karakteristieken wat we ook bij Stedenbouw hebben besproken: een stevig stedelijk gebouw, een stedelijk blok langs de Burgemeester de Raadtsingel, waarbij we deze sferen aan het binnenhof, het voorplein, daktuinen en de tuin daarachter denken. Het is wel een stedelijk blok aansluitend bij de metselwerkvormgeving die er nu ligt. Dan is dit de traps-oplopende bebouwing, aan deze kant te zien. En meer in vogelvlucht, deze platen, de onderkant van het plaatje: de collectieve tuin, oplopend naar die collectieve tuin in het midden en het voorgebied langs de Burgemeester de Raadtsingel. Dus de ambitie is ook om die Burgemeester de Raadtsingel, die gevel-woonlijn ligt terug ten opzichte van het huidige pand, dus er ontstaat meer maat en lucht, dus de knik wordt daarmee aangenamer. Maar daar zal ook de verharding van het trottoir zal daar verzacht worden. Dit is het ontwerp en de visie van Karres en Brands, het structuurontwerp wat daarbij hoort, in overleg met BVR en met ons samengesteld. Wat ik eerder zei: als ruimtelijke verdeling het voorplein en aan dat voorplein zullen de commerciële ruimten liggen en de hoofdentree van het appartementengebouw. Links onder de entree van de parkeergarage. Al die ruimte, dus het voorplein, daktuin en achtertuin, willen we visueel maar ook fysiek met elkaar verbinden door middel van trappen. Trappen zullen in de nachtelijke situatie afgesloten worden voor de veiligheid, maar in de dag situatie zou het zo moeten kunnen zijn dat bezoek via een trap het dek opgaat en de eengezinswoning bereikt. Er staan ontzettend veel bomen op en dat is deels – wat Anton Oomen net aangaf – deels verwaarloosd groen. Er is een hele nauwkeurige analyse gemaakt en onderzoek van welke bomen levensvatbaar zijn en welke op de locatie kunnen blijven. Daar is dit een weergave van, zal ik verder niet helemaal toelichten, maar daar waar het kan zal het behouden worden. Zo ontstaan er door dat gebied routes. Het rode pijltje dat is de beoogde calamiteitenroute en de oranje pijltjes is alle voetgangersgebieden over dat dek, achter langs, door langs, één verweven gebied wat daar ligt. Een ander aspect is rechts onderin vuilnis, het vuilnisophalen is ook met de dienst al besproken om die op die plek te doen. Dat vonden wij belangrijk, dat het op die plek zou gebeuren. Dat kan ook in het profiel van de Burgemeester de Raadtsingel, lijkt zo nu, omdat we soort van uitvoegstrook en dus niet het verkeer op de Burgemeester de Raadtsingel belemmeren kan het op deze plek. Het geeft even een impressie van hoe dat groen eruit kan zien. Dit is ook nog onderwerp van ontwerp, daar bevinden we ons op dit moment in. Een groene tuin met voldoende grond om ook water dus in piekbuien op te vangen, om daar langzamer dat

water te infiltreren in geval van piekbuien. Dat is de stand heden, de visie op het project, waar we nu staan.

De voorzitter: Dank u wel. Ik geef eerst mevrouw Kruger het woord.

Mevrouw Kruger: Dank u wel, voorzitter. Ik ben al wat langer betrokken bij dit stukje achter Leen Bakker vanwege inderdaad het groen en het bos wat daar, het kleine mini-bos want daar achter is, en ik ben ook op de hoogte dat er een bewonersgroep is die daar dus veel vragen over heeft gesteld, graag betrokken wil zijn, die absoluut ook helemaal voor de nieuwbouw is, want die beseffen zich allen terdege dat er meer huizen in Dordrecht moeten komen en zijn zeker blij als daar een prachtig project is. Maar er zijn nog wel een paar vragen die zij hebben en die ik ook nog heb, want ik hoor die – vergeet even de naam – de ene mijnheer zeggen over de bomen: het klopt, een groot aantal bomen zijn slecht, die moeten ook gekapt worden, daar komen nieuwe voor in de plaats. Maar dat zijn nieuwe bomen die na vijf jaar dezelfde functies zouden hebben met de oude bomen ten aanzien van CO2 en noem alles maar op. De bewoners geven aan: dat is niet het enige. Er staan nu grote, wat hogere bomen die bijvoorbeeld ook zorgen voor inkijk of juist tegen inkijk en verkoeling enzovoort. Dat bereik je niet, dat aspect, met de nieuwe bomen die dan geplant worden. Dus ze vragen om daar ook echt rekening mee te houden en ik wil ook vragen of u daar ook van op de hoogte bent, dat ook dat aspect meegewogen wordt. Dat is één. Ik kan steeds minder goed praten, merk ik. Over die vleermuizen – sorry mevrouw Koene, ik ga ze toch even noemen – daar heeft u van aangegeven dat er voorzieningen worden getroffen. Mij niet helemaal duidelijk wat voor voorzieningen dat zouden zijn, dus daar wil ik graag even een antwoord op hebben.

De heer Oomen: Er zijn op voorhand mitigerende maatregelen getroffen, dus wij hebben in de omgeving kasten opgehangen zodat de vleermuizen al kunnen wennen aan de nieuwe situatie op het moment dat er gesloopt wordt. Dan wordt de huidige plaats waar de vleermuis verblijft onbruikbaar gemaakt in die periode daarvoor en dat die vleermuis eigenlijk weet: in de omgeving is ruimte voor mij. Daar zijn speciale kasten afgestemd op die vleermuis die daar gevonden is, waar die eventueel tijdelijk zich kan huisvesten.

Mevrouw Kruger: Oké.

De heer Oomen: De voorwaarde is ook, en dat is ook gebruikelijk, dat we in de nieuwbouw ook kasten meenemen, dat de vleermuis daar zich eventueel weer kan vestigen.

Mevrouw Kruger: Ja, dat is tegenwoordig bij heel veel nieuwbouwprojecten wordt dat opgehangen. Dan nog één vraag over de hoogte van de gebouwen, want er staat natuurlijk een heel hoog pand waar het Parket ook in heeft gezeten en waar nu nog een advocatenkantoor ...

De heer Oomen: Meerdere partijen.

Mevrouw Kruger: Ja, dat grote pand. Nou geloof ik dat het hoogste van u is een stukje lager, drieënhalve meter lager. In mij ogen is dat nog niet zo heel veel lager. Maar waar de bewoners zich zorgen over maken is dat dat toch nog behoorlijk hoog is en een bepaalde inkijk geeft op de bewoners die er nu al zitten op de Singel en op de Spuiweg. Het lijkt op de tekening minder hoog, maar het is vooral ook omdat het een vrij platte tekening is en er een grote omgeving omheen is en dan vertekent dat. Maar zij hebben dat helemaal ook uitgezocht en ik wil dus vragen of u daar misschien toch nog iets meer over kan vertellen over hoe beschermd bewoners die daar al wonen als zijn voor schaduwzijde van een nieuw pand en inkijk. Als laatste: de bewoners vonden het heel erg fijn – dat wil ik toch nog meegeven – dat zij dus ook helemaal voorgelicht zijn over het project. Ze zijn al van het begin af aan hebben ze zich laten horen: wij willen graag meekijken. Maar dat is met name één keer geweest en verder zijn er wat formele momenten waarop ze beslissingen hebben gekregen die genomen zijn. Ze zouden graag toch nog een keer met iedereen om de tafel willen om ook hun zorgen nog een keer te uiten en om nog wat tips mee te geven, ook ten aanzien van de binnentuin, het speelterreintje enzovoort. Dat is mijn vraag, of dat nog een keer mogelijk is.

De heer Oomen: Ja, we hebben inderdaad twee omwonendenbijeenkomsten gehad, begin juni. Daar zijn ze in de gelegenheid gesteld om tot begin juli schriftelijk te reageren naar ons. Wij hebben die reacties ontvangen, die hebben wij verwerkt in tabelvorm en daar onze reactie op gegeven. We kunnen niet alles beantwoorden, omdat we nog in een schetsfase zitten, maar we zullen zeker naar die punten kijken en meenemen in de verdere ontwikkeling van het plan. Daarmee ook de input van Welstand, de input van de raadscommissie misschien, die daaruit volgt, om de zaken op elkaar proberen af te stemmen.

Mevrouw Kruger: Ik denk het allerbelangrijkste ook is de mening van de inwoners, vooral ook omdat die zich zo van begin af aan hebben ingezet om het project sowieso mogelijk te maken, maar dan ook met elkaar tot bepaalde oplossingen te komen voor eventuele problemen.

De heer Oomen: Dat is duidelijk. Ik hoop dat de coronamaatregelen het mogelijk maken om weer in wat grotere groepen een presentatie te kunnen geven, want dat merk ik ook wel: dat vinden omwonenden ook fijner, om samen te kunnen klankborden, in plaats van in hele kleine groepjes. Dus we hopen dat we heel snel die mogelijkheid hebben en ze daarin mee kunnen nemen.

Mevrouw Kruger: Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Kruger. Mijnheer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Voorzitter, eigenlijk één vraag aan de projectontwikkelaar en de architect en dat is of de bestaande bebouwing en de cultuurhistorische waarde daarvan, of onderzocht is of daar elementen uit te hergebruiken waren of toe te passen waren in dit nieuwe project? Want het lijkt erop: dat verdwijnt helemaal. Maar is ernaar gekeken of daar nog wat te integreren zou zijn geweest?

De heer Oomen: We hebben daar in een vroege fase al contact over gehad met de gemeente. Zij zijn ook in het pand geweest. Ik heb nu wat beeldmateriaal van het bestaande pand op het scherm staan. Ons streven is om de monumentale trap – zoals we hem toch ook wel zien – van het kantoordeel, om die mee te nemen in de nieuwbouw en proberen om de zuilen van de entree van het parkeerterrein in dit gebied, om die ook mee te nemen in de nieuwe ontwikkeling en daarin een plaats te geven, zodat er gewoon een stukje herkenbaarheid van het oude pand terug te vinden is in de nieuwbouw. Dus dat zijn we in ieder geval op dit moment aan het onderzoeken en is het streven van ons.

De voorzitter: Mijnheer Portier.

De heer Portier: Het plan ziet er leuk en goed doordacht uit. Er was één ding wat mij even in verwarring bracht, dus dat is gewoon een informatieve vraag. U zegt: er wordt geparkeerd op het maaiveld en op het één na laatste plaatje zag ik ineens wat auto's onder de grond zitten. Is dat dan een verhoogd maaiveld? Hoe moet ik dat precies zien?

De heer Oomen: Dat is een verhoogd dek, inderdaad. Dus de binnenhof die wordt opgetild ten opzichte van het bestaande maaiveld en onder dat dek daar wordt geparkeerd. Ik zal even kijken dat ik ...

De heer Portier: Ja, dit plaatje was het inderdaad.

De heer Oomen: Ja, dus links en rechts zit het maaiveld. Dan krijgt u de twee woongebouwen, noem het zo maar, en dan het tussendeel waaronder geparkeerd wordt en waarop we een hof inrichten.

De heer Portier: Dus dan zullen mensen naar boven moeten lopen als ze ...

De heer Oomen: Ja, uiteindelijk, de liften gaan ook van maaiveld tot dek en tot in de woningen, maar er is inderdaad, er worden twee trapstructuren aangebracht om vanuit maaiveld op het dek te komen.

De heer Portier: Dank u wel.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik heb nog één vraag.

De voorzitter: Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik vind het ook, het is prachtig, er zijn dingen meegenomen zoals ook de wateropname, het groen, het blauwe en de hittestress, alles is meegenomen. Alleen ik heb nog niks gehoord over eventueel gasaansluiting of wat dan ook. Ik neem aan dat deze woningen zonder gas gebouwd worden?

De heer Oomen: We zijn sowieso verplicht om zonder gas te bouwen, maar het warmtenet ligt eigenlijk op de hoek, op de Spuiweg. Dus we zijn in overleg met die partijen om het warmtenet binnen te brengen in onze planontwikkeling.

De voorzitter: Oké. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Dank u wel. Dank u wel voor de presentatie, leuk om te horen over de iTree-methode, ik ga daar maar eens wat over lezen, voor de bomen. Maar mijn vraag is eigenlijk: u heeft het over het hofje. Misschien heb ik het gemist, maar dat is niet openbaar, begreep ik dat goed?

De heer Oomen: Klopt, ja.

Mevrouw Klein-Hendriks: Oké, dus het is niet zo dat omwonenden daar ook doorheen kunnen banjeren? Het is echt bedoeld voor toekomstige bewoners?

De heer Oomen: Voor de vereniging van eigenaren, de bewoners van de locatie zelf.

Mevrouw Klein-Hendriks: Oké. Dan bevat het plan ook kleine commerciële ruimtes, 250 vierkante meter begreep ik. Is daar al een mogelijke invulling voor? Omdat het lijkt mij best wel eens lastig om gewoon een commerciële ruimte gevuld te krijgen buiten het centrum, stadshart.

De heer Oomen: We hebben op dit moment nog geen contact met partijen, maar we zoeken in ieder geval wel naar partijen die niet te veel verkeersaantrekkende bewegingen met zich meebrengen, omdat dat gewoon weer de parkeerdruk in de directe omgeving oproept. We gaan zeker niet naar horeca, supermarkten, kleine supermarkten. Het zal echt kleinschalig, misschien een kantoor of ondersteunend.

Mevrouw Klein-Hendriks: Een leegstaande plint is ook niet zo gezellig om langs te wandelen.

De heer Oomen: Nee, we hebben juist die plint om een levendige plint te creëren, dus die proberen we ook heel snel te vullen.

Mevrouw Klein-Hendriks: Nog een laatste vraag. Ik hoor heel veel mooie ideeën. Qua gevels begrijp ik ook een klein beetje dat u ook denkt aan een stukje natuur inclusief, om namelijk vleermuiskasten of misschien wel mussen-drie-onder-een-kap noem ik ze dan, in plaats van flats, neer te hangen. Vinden ze heel gezellig. Maar zijn er nog verder ook gedachten over groene gevels? Want ik hoor het woord 'verzachten' heel erg vaak in de presentatie en dat is mooi, maar bij verzachten denk ik ook aan groene gevels in zoverre.

De heer Oomen: We zijn wel samen met EGM aan het kijken naar de gevelontwerpen. Op dit moment weet ik niet of dat er helemaal zicht is op groene gevels. Groene daken willen wij wel introduceren, om ook daar de wateropname te kunnen waarborgen. Dus die gevels moeten echt nog ontworpen worden en we zullen kijken dat daar eventueel ruimte is voor een zogenaamde groene gevel. Waarbij we wel de randvoorwaarden hebben, met name de gevel aan de Burgemeester de Raadsingel, in verband met calamiteiten, dat er wel een bepaalde kwaliteit van de gevel verlangd wordt. Dus daar zijn misschien beperkingen om een keuze te maken in groene gevels.

De voorzitter: Oké. Heeft er nog iemand een vraag? Nee? Oké, ik weet niet. Mijnheer Sleeking, een toevoeging? Hoeft niet.

De heer Sleeking: Nee, het komt gewoon weer terug in de commissie, hè? Met de insprekers.

De voorzitter: Oké, prima. Helemaal goed. Dan gaan we daarvan uit. Dank u wel. Wij gaan elkaar vast nog wel zien dan over een tijdje.

13. Rondvraag

De voorzitter: Wij gaan over naar punt 13, dat is de rondvraag. Iemand? Heerlijk.

14. Sluiting

De voorzitter: Ik bedoel, we zijn gisteren zo lang bezig geweest dat we nu allemaal zoiets hebben van: naar huis. Gaan we nu doen. Dank u wel.

CONCEPT